VATROGASCI HRVATSKE U DOMOVINSKOM RATU (1991–1992)

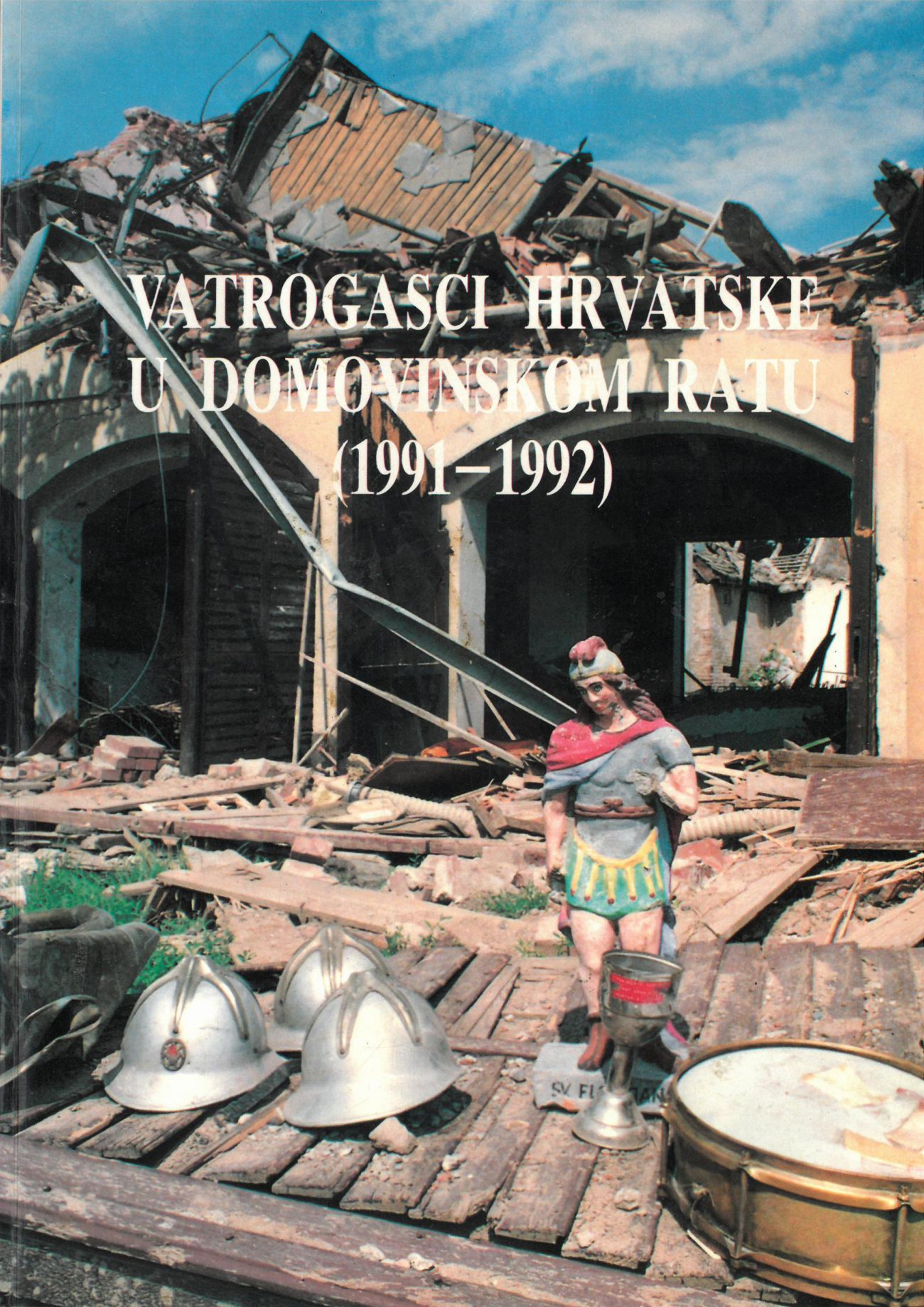

IZDAVAČ: VATROGASNI SAVEZ HRVATSKE, ZAGREB, Frankopanska 7.

ZA IZDAVAČA: Mr. Teodor Fricki, predsjednik Vatrogasnog saveza Hrvatske

PRIREDILI: Mr. Teodor Fricki, Branko Cvetković i Ivan Lopac

FOTOGRAFIJE: Ivan Čeple, Ivan Lopac, Ivan Horvat, Stjepan Tomić, Milan Stipanić, G. Pichler, Milan Kovač, Sreten Grujičić-Ćićo, Rudi Belovari i Stjepan Grula

PREVODITELJ: Mr. Nada Tišma

TISAK: TIP »A. G. Matoš« Samobor

NA NASLOVNOJ STRANICI: Srušeni Vatrogasni dom u Nuštru

NA ZADNJOJ STRANICI: Vatrogasni dom u Županji

PRETISKIVANJE DOZVOLJENO

Vatrogasci i vatrogasna organizacija Republike Hrvatske dali su u domovinskom ratu 1991–1992. izuzetno velik i zapažen doprinos u spašavanju ljudi i imovine.

U veoma teškim uvjetima, izloženi napadima za vrijeme intervencija iz topništva i snajperskih pušaka, vatrogasci su sa svojim mlaznicama umjesto pušaka i vatrogasnim vozilima umjesto tenkova, sudjelovali i dali nemjerljiv doprinos u ratu za slobodnu i neovisnu Republiku Hrvatsku.

U gigantskoj borbi za slobodu domovine vatrogasci Hrvatske ugradili su svoje živote i osobne žrtve. Uništena su i mnoga njihova dobra – domovi i oprema. Nažalost, još uvijek nemamo dovoljno podataka o stanju vatrogastva, a posebno na privremeno okupiranim područjima.

Cilj edicije »Vatrogasci Hrvatske u domovinskom ratu (1991–1992)« je upoznavanje svjetske i domaće javnosti sa stradanjima vatrogasaca i vatrogasne organizacije u Hrvatskoj. Izdavanje ove edicije omogućeno je donatorstvom »Tehnomehanike« iz Marije Bistrice.

Želja nam je da na ovaj način – riječju i slikom – prikažemo naša stradanja svim prijateljima i da ih zamolimo da nam pomognu materijalno, novčanim sredstvima ili opremom, koliko im to njihove mogućnosti dopuštaju. Time bi solidarno mogli pomoći stradalim vatrogascima i njihovim obiteljima, te izgraditi i obnoviti uništene vatrogasne domove i nabaviti neophodnu opremu.

Svima koji nam pomažu ili će sutra pomoći i na ovaj način najsrdačnije se zahvaljujemo.

Predsjednik
Vatrogasnog saveza Hrvatske
(Mr. Teodor Fricki)
Teodor Fricki

Mr. Teodor Fricki, predsjednik Vatrogasnog saveza Hrvatske, predaje novčanu pomoć Margareti Ragač. Njen suprug Đuro poginuo je 15. listopada 1991. godine u dvorištu Bolnice u Vukovaru prilikom istakanja vode iz vatrogasne cisterne za bolničko sklonište.

The picture shows: M. Sci. Teodor Fricki, the President of the Fire Protection Association of Croatia is giving the financial help to Mrs Margaret Ragač. Her husband Đuro was murdered on 15th Oct. 1991 in the Vukovar hospital yard while he was supplying the hospital shelter with water from the water tank.

Firefighters and Croatian Fire Service gave to the Patriotic War during 1991–1992 extremly great and remarkable contribution in rescuing people and property.

In very difficult situations, exposed to attack of artillery and sniper guns during the intervention the firemen took a part in the War using nozzles instead of guns, fire engines instead of tanks. So their share in the War and for free, independent Republic of Croatia was of an unmeasurable contribution.

In a giant fight for freedom of our homeland the firemen of Croatia lost their lives and were victims of the cruelty of war. Many of them have nothing – their property – homes and equipment is desroyed. Till now we haven't got enough details about the situation in Fire Protection, especially in temporary occupied areas.

The aim of publishing »The Croatian Firemen in the Patriotic War« (1991–1992) is to introduce foreign and domestic readers and public with suffering of firemen and fire service in Croatia. Publishing of this edition was sponsored by »Tehnomehanika«, Marija Bistrica. We want to present to all our friends by text and picture our suffering and to ask them to help us financially, in goods or equipment, so far they are able to do it. According to this action we would be able to help solidary suffered firemen, their families and to build and to renew the destroyed fire stations and to supply necessary fire equipment.

To all who help us or who will help us, we are very grateful.

The President of Fire
Protection Association of Croatia:
M.Sci. Teodor Fricki
Teodor Fricki

Pomoć je stizala i stiže iz Švicarske, Austrije, Francuske, Mađarske, Italije, Njemačke, Slovenije i drugih zemalja pod geslom »Vatrogasci vatrogascima«.
Na slici: Dobrovoljni vatrogasci iz okolice Beča predaju na poklon vatrogasno vozilo Slavku Marjanoviću, zapovjedniku Vatrogasnog zapovjedništva Vatrogasnog saveza Hrvatske.

The aid has come and is still coming from Switzerland, Austria, France, Hungary, Italy, Germany, Slovenia and other countries under the slogan 'Firemen to Firemen'.
The picture shows: The Volunteer Firemen from Vienna region are giving a fire engine as a gift to Mr Slavko Marjanović, the Commander of Fire Command in the Fire Protection Association of Croatia.

OPĆI PODACI – GENERAL DATA

REPUBLIKA HRVATSKA
Republic of Croatia

Površina – Area: 56.538 km^2

Površina teritorijalnog mora – Territorial sea area: 31.000 km^2

Dužina obalne linije s otocima – The Length of coastal line with islands: 5.740 km

Broj otoka (naseljeno 66) – Number of islands (66 inhabited): 1.185

Broj stanovnika (popis 1991.) – Population according to 1991 cenzus: 4,784.265

Prosječan broj stanovnika/km^2 – Average number of inhibitants per sqkm: 84,2

Glavni grad – Capital – Zagreb
stanovnika – inhibitants: 933.914

Etnički sastav (popis 1991.) – National composition (1991 cenzus):
- Hrvati – Croats 78,10%
- Srbi – Serbs 12,16%
- Ostali – Others 9,74%
(Jugoslaveni, Muslimani, Mađari, Rusini, Ukrajinci, Slovenci, Česi, Slovaci, Talijani i dr.)
(Yugoslavs, Moslems, Hungarians, Ruthenians, Ukraians, Slovenians, Czechs, Slovaks, Italiana, etc.)

Vjeroispovjesti – Confession:
- rimokatolička, pravoslavna, muslimanska, židovska, protestantska i druge
- Roman Catholik, Orthodox, Islamic, Jewish, Protestant, etc.

Jezik – Language: hrvatski – Croatian

Novčana jedinica – Monetary unit: hrvatski dinar – Croatian Dinar

Politički sustav – parlamentarna demokracija – Parliamentary democracy

Sveučilišta – Universities: Zagreb, Split, Rijeka, Osijek

Prije domovinskog rata u Hrvatskoj je održano osam susreta limenih glazbi dobrovoljnih vatrogasnih društava na kojima je redovno sudjelovalo oko trideset orkestara.
Na slici: Limene glazbe u Vukovaru 10. lipnja 1990. godine izvode himnu.

Before the Patriotic War in Croatia there were eight meetings of brass bands of the Volunteer Fire Associations, to which about thirty bands took part regularly.
The picture shows: Performing of the hymn during the 8th Meeting of Brass Bands in Vukovar on 10th June 1990.

Hrvatski vatrogasci čuvaju bogatu povijesnu građu iz svoje prošlosti. Fotografija je snimljena u Vatrogasnom muzeju u Varaždinu. Vatrogasci razgledavaju zastavu Prvog hrvatskog dobrovoljnog vatrogasnog zbora u Varaždinu.

The Croatian firemen keep their rich historical material. The photo was taken in the Fire Museum in Varaždin. The firemen emotionaly look at the flag of the First Croatian Meeting of the Fire Volunteers in Varaždin.

VATROGASNI SAVEZ HRVATSKE

Vatrogasni savez Hrvatske djeluje kao stručna i humanitarna organizacija u oblasti zaštite od požara. Prvi počeci organiziranog djelovanja vatrogasaca na području Republike Hrvatske sežu u daleku 1864. godinu.

Sadašnji programski zadatak Vatrogasnog saveza Hrvatske je razvijanje i unapređivanje aktivnosti u oblasti zaštite od požara na teritoriji Republike Hrvatske, sukladno s tehničkim razvojem i dostignućima tehnologije i prakse u domovini i svijetu.

Vatrogasni savez Hrvatske usmjerava i usklađuje rad i djelatnost dobrovoljnih vatrogasnih društava i profesionalnih vatrogasnih jedinica, inicira i potiče aktivnosti na provođenju preventivnih i drugih mjera radi ostvarivanja zadataka u oblasti zaštite od požara i unapređenja vatrogastva. Brine se, također, i o stručnom osposobljavanju vatrogasaca, o materijalnom opremanju, te organizira stručna savjetovanja i seminare, vatrogasna natjecanja i informativno-propagandne akcije.

Do početka domovinskog rata 1991. godine na teritoriji Republike Hrvatske djelovala su 1.974 dobrovoljna vatrogasna društva sa 84.301 aktivnim članom u naseljima, 431 dobrovoljno vatrogasno društvo sa 19.915 aktivnih članova u tvornicama, 39 profesionalnih vatrogasnih jedinica sa 1.645 profesionalnih vatrogasaca u gradskim naseljima i 81 profesionalnom vatrogasnom jedinicom u tvornicama sa 2.428 profesionalnih vatrogasaca. Sveukupno je bilo 2.525 vatrogasnih jedinica sa 289.209 članove, računajući mladež i pomažuće članove, organiziranih u 105 općinskih vatrogasnih saveza i devet vatrogasnih saveza na nivou regija.

FIRE PROTECTION ASSOCIATION OF CROATIA

The Fire Protection Association of Croatia is an authorized and humanitarian organization having jurisdiction in fire service. The first steps in organizing the firemen on the territory of the Republic of Croatia go back into the past to the year 1864.

Present programme and task of the Fire Protection Association of Croatia is the development and promotion of activities in fire protection on the territory of the Republic of Croatia according to the technical development and technological achievement and practice in our homeland and the world.

The Fire Protection Association of Croatia conducts and coordinates the work and activities of the Volunteer Fire Departments and Professional Fire Departments, initiates and encourages the prevention activities and its task is also to promote other measures for fire protection and advantage of fire service. It takes care also about the special education and drilling of firemen, about equipment of fire companies and organizing conferences, meetings, competitions and informative prevention actions.

Since the beginning of the Patriotic War in 1991 at the Croatian territory there were 1974 Volunteer Fire Departments with 84301 members in towns and places, 431 Volunteer Fire Departments with 19915 members in industry, 39 Professional Fire Departments with 1645 professional firemen in towns and 81 Professional Fire Departments with 2428 professional firemen in industry. All together there were 2525 Fire Departments with 289209 members, including young people and supporters. It was all organized in 105 Community Fire Protection Associations and in 9 District Fire Protection Associations.

VATROGASAC

Prvi hrvatski ilustrovani strukovni časopis

za vatrogasne sborove, obćine, tvornice, mlinove i t. d.

„Vatrogasac" izlazi 1. i 15. svakog mjeseca. Pretplata stoji:
Na cielu godinu . . 8 kruna (4 for.)
Na pol . . . 4 „ 2 „
Pojedini broj stoji 32 bellera (16 nč.)
Za inozemstvo stoji predplata na cielu godinu 9 kruna i 40 bellera.
Uredničtvo, upravu i odpravničtvo „Vatrogasca" Rieka-Trsat.

Predplata na „Vatrogasca" primaju svi ko poštovski uredi u Austro Ugarskoj. Novci se šalju poštarskom uputnicom na upravu „Vatrogasca" a reklamacije na odpravničtvo.
Za pitanje, na koja odgovora uredničtvo treba poiletiti biljeg od 10 bel.
Neplaćeni listovi se neprimaju. Rukopisi se nevraćaju.

God. II. Rieka-Trsat 15. veljače 1893. Broj 4.

Prvi vatrogasni časopis u Hrvatskoj počeo je izlaziti 1892. godine. Objavljujemo njegovu naslovnu stranicu i jedan odlomak, koji i danas prihvaćaju hrvatski vatrogasci.

The first Fire Journal in Croatia was published in the year 1892. We reprint the title page and a fragment, speaking about the things that are also actual nowdays in Croatian Fire Service.

»Tko svoju domovinu, svoj narod ljubi, taj se veseli svakome njezinu napredku, taj ga po najboljoj mogućnosti podupire te prinosi na oltar domovine osobne svoje žrtve. To je prvi zahtjev patriotizma. A vatrogastvu je divna i upravo zamjerna zadaća: da čuva narodno blagostanje od požara i po tom diže gospodarstvo domovine, pak braneći i život čovječji, vatrogastvo je svojim čovjekoljubljem eto ponajčvršća poluga humanizma . . . «

Vukovar je grad i luka na Dunavu. Postao je u domovinskom ratu simbol borbe i otpora protiv agresora i okupatora. Potpuno je razrušen i okupiran.
Na slikama: Vatrogasni dom u Vukovaru prije i poslije razaranja.

Vukovar is a town and a Dunav river port. In the Patriotic War it became the symbol for fighting and defence against and enemy aggression. Now it is completely destroyed and occupied.
The pictures show: The Fire Station in Vukovar before and after devastation.

VATROGASCI U DOMOVINSKOM RATU

Agresija i rat u Hrvatskoj zahtijevali su promjene u ranije utvrđenoj Programskoj orijentaciji Vatrogasnog saveza Hrvatske i nove osmišljene poteze u organizaciji, regulativi i rukovođenju vatrogasnom organizacijom koji odgovaraju novim uvjetima i izvanrednoj situaciji. Tako npr. uz redovne programske i druge aktivnosti koje izvršavaju dobrovoljne i profesionalne vatrogasne jedinice bilo je potrebno u vatrogasnim objektima izvršiti posebnu provjeru vatrogasne opreme, ljudstva i mobilnosti vatrogasnih jedinica, prijeko potrebne popune i dodatne aktivnosti kako bi se osigurala puna pripremljenost za sve moguće situacije i akcije.

Radi djelotvornijeg rada vatrogasne službe od značaja je bilo da su vatrogasni savezi općina uspostavili najužu suradnju s nadležnim organima općina (štabovima Civilne zaštite, Crvenog križa i dr.) i neposrednu radiovezu i komunikacije te zajedničko obavještavanje, procjenjivanje situacije i poduzimanje prijeko potrebnih mjera. Osim toga vatrogasni savezi općina uspostavili su stalnu vezu sa zapovjednicima vatrogasnih jedinica svoga područja. Korisno je bilo da su uspostavili i vezu između pojedinih vatrogasnih jedinica zbog koordinacije rada i izvršavanja zadataka. Posebnu pažnju posvetili su vatrogasci vatrogasnim objektima (domovi, spremišta, garaže), njihovoj namjeni i korištenju, osigurali su normalan smještaj vatrogasaca, opreme i rad vatrogasnih zapovjedništva.

Zaštita vatrogasne opreme, tehnike i ljudstva u izvanrednim i eventualno ratnim situacijama i vojnim sukobima, odnosno terorističkim aktivnostima, imala je izuzetni značaj, jer je bilo prijeko potrebno ne samo sačuvati, već imati i osposobljenu za pravovremene intervencije i prijeke potrebe, zbog kojih je i nabavljena. S tim u vezi bilo je potrebno organizirati čuvanje, brigu i pod svaku cijenu sprečavati otuđivanje vatrogasne opreme. Sprečavalo se korištenje vatrogasne opreme u nenamjenske svrhe. U slučaju zračnih napada ili drugih opasnosti za vatrogasne objekte, spremišta i garaže, na vrijeme se izvlačila vatrogasna oprema iz domova i objekata, dislocirana je na sigurna mjesta, kako bi se ne samo sačuvala, nego istodobno bila u mogućnosti da se najdjelotvornije upotrijebi u slučaju požara, nesreća i drugih opasnosti.

Vatrogasna zapovjedništva vodila su i vode brigu o životnoj sigurnosti vatrogasaca kod akcija gašenja požara i spašavanja ljudi i o vatrogasnoj opremi u vrijeme izvanredne situacije ili ratnih sukoba. U akcijama vatrogasci su koristili isključivo vatrogasne uniforme s vatrogasnim obilježjem i prema Ženevskoj konvenciji nisu bili naoružani.

NEPRIJATELJ NIJE BIRAO CILJEVE

Brojni su primjeri samoprijegora, junaštva i truda koji su vatrogasci u ovom krvavom ratu uložili u spašavanje života i imovine u svojim mjestima ili pomažući susjednim vatrogasnim jedinicama.

U brojnim akcijama gašenja požara i intervencijama, npr. u Osijeku, sudjelovale su vatrogasne jedinice Vatrogasnog centra »Saponije« i dobrovoljnih vatrogasnih društava »Retfala«, »Donji grad«, »Gornji grad« i Čepina. Grad je bio dnevno izložen minobacačkim napadima. U prosjeku ima dnevno 3–4 požara. U Osijeku su 17. rujna 1991. evidentirana 24 požara, a 9. listopada 23 požara na različitim objektima. Jedan od većih požara bio je 13. rujna iste godine na naftnim rezervoarima. Unatoč dojavi požara na intervenciju se nije moglo odmah izaći, jer je grad bio izložen neprekidnom intenzivnom bombardiranju raznovrsnim projektilima. Izlazak na intervenciju u tom trenutku bio bi pogibeljan za vatrogasce i za tehniku, te je donijeta odluka da se sačeka jenjavanje napada. Nešto kasnijim izlaskom na intervenciju taj požar je lokaliziran i spriječeno je njegovo daljnje širenje. Bili su to sve tzv. ratni požari. Neprijatelj nije birao ciljeve. Gađao je vatrogasna vozila iako su bila označena znakovima Civilne zaštite. Pucalo se i na vatrogasce. Mnoga vatrogasna vozila oštećena su granatama ili mecima snajperista. Nekoliko vozila je onesposobljeno radi neprekidnog rada. Potpuno je uništena vatrogasna cisterna i autoljestve od 30 m. I objekt Vatrogasnog centra u Osijeku pogođen je s tri granate. Oště-

ćeni su krov, bočni zidovi i stolarija. Uništeno je 70 posto prozorskih stakala.

Od prvog dana napada na Vukovar ni vatrogasci nisu bili pošteđeni. To se dogodilo kod gašenja požara u »Vuteksu«. U više navrata gađani su vatrogasci i vozila minobacačima, a posebno snajperskim mecima. Tako su napadani vatrogasci kod gašenja požara Robne kuće, crpne stanice »INE« i stambenih objekata. U nekim danima nije bilo moguće niti evidentirati koliko je požara izbilo na raznim mjestima, jer je bilo puno dana kada je 2000 do 3000 projektila različitih kalibara padalo na Vukovar. Štete na vatrogasnim objektima i opremi su ogromne, 23. kolovoza 1991. oštećena su tri vatrogasna vozila i vatrogasni dom, 30. rujna 1991. uništena su dva vatrogasna vozila a nekoliko ih je nepokretno radi oštećenih guma. Nema vode i zbog toga je onemogućeno gašenje požara, 7. listopada 1991. skoro je uništena sva vatrogasna oprema, 9. listopada 1991. stanje je vrlo teško. Bojište je na 500 metara od vatrogasnog doma koji je jako oštećen, 16. listopada 1991. vatrogasna jedinica ne javlja se preko radio veze, vatrogasci su u skloništima i dislocirani po gradu. Nakon toga okupiran je Vukovar.

Na području Općine Novska za vrijeme domovinskog rata djelovala je i sada djeluje vatrogasna jedinica Dobrovoljnog vatrogasnog društva u Novskoj. Učestvovala je u brojnim protupožarnim intervencijama u Novskoj, Starom Grabovcu, Bročicama, Brestači, Novoj Subockoj i Lipovljanima.
Na slici: Vatrogasci Dobrovoljnog vatrogasnog društva iz Novske nakon akcije u Starom Grabovcu.

At the county district of Novska was the Volunteer Fire Department during the Patriotic War, where it exists still now. They took a part in many firefighting actions in Novska, Stari Grabovac, Bročice, Brestača, Nova Subocka and Lipovljani.
The picture shows: The firemen of the Volunteer Fire Department from Novska after the action in Stari Grabovac.

U Centru za stručno obrazovanje vatrogasnih kadrova Ministarstva unutarnjih poslova Republike Hrvatske, Zagreb, Ksaverska cesta 107, prikuplja se i otprema materijalna pomoć koja stiže u »Akciji sveti Florijan«.
Na slici: Učenici Centra (Vatrogasne škole) utovaraju bačve s pjenilom za Osijek.

The Center for Education of Firefigfters in the Ministry of the Interior of the Republic of Croatia, on the address: Zagreb, 107 Ksaverska Rd. collects and dispatches all material help that arrives according to the Action 'Saint Florian'.
The picture shows: The students of the Center (Fire School) are loading drums with foam compound for Osijek.

BROJNI POŽARI U ISTO VRIJEME

Neočekivano velika razaranja uz korištenje različitih borbenih sredstava s novim i različitim vrstama požara, svaki za sebe s posebnim karakteristikama i vrlo teškim uvjetima gašenja stavili su Profesionalnu vatrogasnu jedinicu u Vinkovcima u izuzetno složenu situaciju. Požari su gašeni za vrijeme ratnih aktivnosti i pod topničkom paljbom. U većini požara agresori su namjerno pucali po vatrogascima, jer su intervencije vršene neposredno uz prvu borbenu liniju na udaljenosti od dva kilometra tako da je vidljivost bila vrlo dobra. Tijekom intervencija vozila su oštećena (stakla, gume, cisterne i štrcaljke). Oštećenja nisu bila takve prirode da bi onesposobila vozila za upotrebu, jer su ih vatrogasci uspijevali osposobiti u svojoj mehaničkoj radionici. Na objektima, gdje je smještena vatrogasna jedinica, nastale su velike štete bilo od direktnih pogodaka ili indirektnih eksplozija. Uništena je krovna konstruk-

Selo Nuštar, u blizini Vinkovaca, potpuno je uništeno u domovinskom ratu. Razaranja su slična onima u Vukovaru. Prije rata u selu je živjelo 3972 stanovnika, koji su se bavili poljoprivredom, obrtništvom i uslužnim djelatnostima.
Na slici: Uništeni vatrogasni dom Dobrovoljnog društva u Nuštru, gdje je šteta procijenjena na preko 300.000 DEM. Dobrovoljno vatrogasno društvo u Nuštru osnovano je 1893. godine. Nadamo se da će stotu obljetnicu proslaviti 1993. godine u obnovljenom domu.

Village Nuštar near Vinkovci is completely destroyed in the Patriotic War. Destructions are similar to those in Vukovar. Before the war the village had 3 972 inhabitants, that were engaged in agriculture, private trade and service companies.
The picture shows: Destroyed Fire Station of the Volunteer Fire Department in Nuštar, where the damage was estimated at above 300 000 DEM. The Volunteer Fire Department of Nuštar was grounded in the year 1893. We hope that their anniversary (centenary) will be celebrated in a renewed house in 1993.

cija, prozori i sva stakla. Požar na kinu »Croatia« bio je prvi veći požar u Vinkovcima, kada se na intervenciju išlo preko oštećenih električnih instalacija pod naponom, pokraj neeksplodiranih mina, noću, bez svjetla. Karakterističan je bio požar na »Silosu« gdje su uslijed djelovanja zrakoplova zapaljeni rezervoari s mazutom, a »Silos« se nalazi neposredno na prvoj borbenoj liniji. Često se dešavalo da u jednom danu bude pet i više požara. Posebno je bilo teško kad je istodobno gorila zgrada Skupštine općine, Općinskog suda, Župnog dvora, Šumarije, »Poljostroja«, »Autoservisa« i nekoliko privatnih kuća. Najteža situacija bila je prilikom gašenja poslovne zgrade PIK-a. Teškoća je bilo i za vrijeme gašenja crkvenog tornja, koji je zapaljen raketama. Crkveni toranj je potpuno izgorio, ali su spašene prostorije ispod zvonika i ostali dio crkve. Taj požar gasio se uz neprekidnu paljbu po vatrogascima.

Nuštar je potpuno razrušen a među ruševinama je i vatrogasni dom Dobrovoljnog vatrogasnog društva. Dom je pogođen zrakoplovnom bombom i raketama. Uništena je sva oprema osim jednog navalnog vozila koje je dislokacijom spašeno. Ukupna šteta u tom vatrogasnom društvu procijenjena je na 302.352 DEM.

Nekoliko manjih požara u Đakovu uspješno je ugašeno. Najveći je bio 19. rujna 1991. godine poslije raketnog napada iz zrakoplova na osvojeni vojni objekat u vojarni Dračice. Tamo je pogođena zgrada u kojoj su se nalazila vojna vozila i eksplozivni materijal. Iako je dolazilo do velikih eksplozija, zadatak je uspješno realiziran od strane članova dobrovoljnih vatrogasnih društava. Nitko od vatrogasaca nije stradao.

Vatrogasci u Županji, Slavonskom Brodu i na cijelom području slavonske posavine najveće udare doživljavaju tijekom 1992. godine. Neprijatelj iz svojih uporišta iz Bosne minobacačkim projektilima izaziva česte požare koje vatrogasci uspješno otklanjaju i lokaliziraju. U tim napadima uništeni su vatrogasni domovi u Županji i Slavonskom Brodu.

Dobrovoljno vatrogasno društvo u Voćinu je trebalo 1992. godine slaviti 100 obljetnicu rada i postojanja. Posjedovali su vatrogasni dom, stan za domara, društvene prostorije i garaže. Imali su vatrogasno vozilo, dvije motorne vatrogasne štrcaljke s kompletnom vatrogasnom opremom, ljestve rastegače, kukače užad, zaštitna odijela, sirene, ali od svega ostali su samo goli zidovi bez krova. Sve je uništeno.
Na slici: Vatrogasni dom Dobrovoljnog vatrogasnog društva u Voćinu.

The Volunteer Fire Department of Voćin should celebrate their anniversary of existence and activity in the year 1992. They had a fire house with caretaker's accomodation, welfare building and garages. They had a fire engine, two pumps with complete fire equipment, different kinds of ladders, lines, protective clothing, sirens – but all was destroyed. Only naked walls without roofing are left now.
The picture shows: The Fire Station of the Volunteer Fire Deparment in Voćin.

Dom Dobrovoljnog vatrogasnog društva u Ćetekovcu (Općina Podravska Slatina) oštećen u nemilosrdnim ratnim razaranjima.

The Fire Station of the Volunteer Fire Department in Četekovac (Community of Podravska Slatina) was damaged in this heartless war destructions.

SOLIDARNOST NA DJELU

U ratnoj kronologiji Siska i sisačke Rafinerije nafte bit će posebno zapisan 7. listopada 1991. godine. Taj dan zapamtit će i Siščani, svjedoci velikog požara i gustog crnog dima koji je obavio grad nakon što je granata iz neprijateljskih oruđa pogodila cjevovod na izlasku iz benzinskih rezervoara. Posljedice su u izuzetnoj materijalnoj i ekološkoj šteti. Pogodak u cjevovod doveo je do nekontroliranog istjecanja benzina koji se zapalio. Vrlo brzom intervencijom Vatrogasne brigade Rafinerije, kojoj su se ubrzo pridružili i vatrogasci Centra za zaštitu od požara i »Željezare«, dobrovoljnih vatrogasnih društava iz Kutine, Ludine, Popovače, Ivanić Grada, Strušca, Petrinje, Lekenika, »Naftaplina« i Vatrogasne brigade iz Zagreba, požar je lokaliziran i nakon devet i pol sati intenzivnog gašenja konačno i saniran. Rafinerija je, nažalost, ponovno pogođena 18. listopada. Izbio je veliki požar. Gusti dim se nadvio nad gradom. Stanovnici su upozoreni da dobro zatvore prozore i ne izlaze na ulice. Siščani su strepili skriveni u svojim skloništima. Znali su ako vatrogasci ne uspiju zaustaviti vatrenu stihiju da će i velik dio njihovog grada otići u nepovrat. Ovoga puta gorjelo je na šest lokacija (cjevovod, proizvodna postrojenja, pumpaonica, sirovinski i rotacioni rezervoar). Vatrogasci su se cijelu noć borili s požarom. Ovoga puta nije se uspjelo spriječiti izlijevanje nafte u Savu. Povrijeđena su tri vatrogasca. Pomoć je zatražilo devet vatrogasaca zbog trovanja plinovima od sagorijevanja nafte. U gašenju požara i ovoga puta djelovali su vatrogasci Rafinerije, »Željezare«, centara za zaštitu od požara iz Siska i Zagreba, Vatrogasne škole iz Zagreba, Aerodroma iz Zagreba, te vatrogasne jedinice dobrovoljnih vatrogasnih društava iz Kutine, Strušca i Budaševa.

Vatrogasci Petrinje doživljavaju u ovom ratu svoje najteže dane. Neprijateljski snajperist 24. rujna ranio je jednog vatrogasca u nogu prilikom gašenja požara a vojna oklopna vozila rastjerala vatrogasce s protupožarne akcije, 2. rujna tenk je spriječio gašenje zapaljene kuće, uništena su tri vatrogasna vozila, 17. rujna od strane tzv. JNA onemogućeno pružanje pomoći specijalno opremljenih vatrogasnih jedinica iz Kutine i Zagreba, prilikom istjecanja amonijaka iz Tvornice »Gavrilović«, 27. rujna stradalo vatrogasno vozilo radi urušavanja betonske deke. Još je jedno vozilo oštećeno od puškomitraljeza i bacača i ostalo na bojištu prilikom gašenja požara. Danas je Petrinja pod okupacijom.

Početkom kriznog stanja u Hrvatskoj Kostajnici 26. lipnja 1991. godine reorganizirane su i stavljene u pasivno dežurstvo jedinice DVD Hrvatska Kostajnica, DVD »Pounje«, te DVD u Dubici, Selištu i Majuru. Ratne operacije počele su već 4. srpnja terorističkim napadom iz sela Čukur, a nakon toga uslijedili su skoro svakodnevni minobacački napadi. Prvi požar javio se 29. srpnja, kada je izvršen zračni napad, na kući Pere Babića, koji je odmah ugašen. Zatim izbija još nekoliko požara na privatnim kućama koji su, također, uspješno ugašeni. Najveći požar bio je 25. kolovoza 1991. godine na skladištu repromaterijala u Tvornici trikotaže »Pounje«. Požar je ugašen i spriječeno njegovo daljnje širenje na objekte u blizini. U gašenju požara sudjelovali su vatrogasci DVD iz Hrvatske Kostajnice i »Pounja«, a u pomoć su pritekle i vatrogasne jedinice iz Novske i Kutine. Sva vatrogasna oprema u Hrvatskoj Kostajnici pala je neprijatelju u ruke. Nekoliko puta je pogođen i Vatrogasni dom u Hrvatskoj Kostajnici koji je znatno oštećen. Spašena su dva vatrogasna vozila. I Hrvatska Kostajnica je danas pod okupacijom.

Uništeni vatrogasni dom Dobrovoljnog vatrogasnog društva u Prekopakri (Općina Pakrac).

Destroyed Fire Station of the Volunteer Fire Department in Prekopakra (Comunity of Pakac)

Stradali su i mnogi gradovi na Jadranu. U prvom redu to su Zadar, Šibenik, Dubrovnik i drugi. Spomenuti gradovi gađani su projektilima s brodova, topova, minobacača i dr. Ubijeni su i ranjeni mnogi građani. Stradali su povijesni i kulturni spomenici, spaljeni i uništeni. Štete bi bile još veće, ali i vatrogasci su doprinijeli da su spašeni mnogi ljudski životi, materijalna i kulturna dobra.
Na slici: Pogled iz Kaštela prema Splitu za vrijeme napada agresora.

Many towns at the Adriatic Sea were also destroyed. First of all it was Zadar, Šibenik, Dubrovnik and others. The above mentioned towns were under gun fire from the combat ships, cannons, mortar shells etc. There were killed and injured a lot of citizens. The historical and cultural monuments were damaged, burned and destroyed. The damage would be even worse but by the firemen's contribution many human lives were saved as well as material property and cultural goods.
The picture shows: The view from Kaštela towards Split during the aggressor's attack.

Dobrovoljno vatrogasno društvo u Otočcu sa 25 operativnih vatrogasaca djeluje kao specijalizirana vatrogasna jedinica Civilne zaštite. U ovom ratu imali su mnogo intervencija. Najviše požara bilo je na stambenim objektima. Međutim, treba spomenuti i neke veće i kompliciranije požare gdje su vatrogasci s velikim naporom i samoprijegorom uspješno djelovali, često i više puta u jednom danu. Kad im je 25. kolovoza 1991. godine dojavljeno da gori crkveni toranj, našli su se u dosta teškoj situaciji, nisu mogli izaći na intervenciju, jer je grad intenzivno zasipan granatama različitog kalibra. Unatoč tome petorica vatrogasaca u terenskom vozilu uspjela je doći do mjesta požara i zamijeniti gasioce, umornog svećenika i dvije časne sestre. Požar su uz velike napore uspjeli lokalizirati. I u miru vatrogasci su strahovali od požara u Tvornici kemijskih proizvoda »Cosmochemia«. Požar se ipak dogodio 4. rujna 1991. Od mina i pucanja zapaljivim mecima iz obližnje vojarne upalila se tvornica. Uz nadljudske napore vatrogasaca i radnika tvornice požar je stavljen pod kontrolu u vrlo kratkom vremenu. Sačuvani su vitalni dijelovi. Nakon dva sata bitke s požarom svima je laknulo jer je velikoj »bombi« u gradu oduzet »upaljač«. Međutim, najveći požar dogodio se 12. rujna kada je upaljena robna kuća na trećem katu i krov stambeno poslovne zgrade koji se direktno nadovezuju. I ovdje vatrogasci pobjeđuju. Redaju se i iza toga brojni požari u Otočcu na poznatim objektima (crkva, Dom ZAVNOH-a, hotel, radio stanica), te u okolnim selima u čijim su gašenjima vatrogasci dali najznačajniji dio svog napora u borbi za slobodu.

Malobrojna jedinica vatrogasaca u Gospiću pojačana s osobama iz Civilne zaštite, s dva navalna vatrogasna vozila i jednom cisternom dočekala je neprijateljske napade na dislociranim pozicijama i u punoj operativnoj spremnosti. Iako često pod stalnim napadima Profesionalna vatrogasna jedinica uspjela je uz izuzetne napore i požrtvovnost ugasiti 35 požara na stambenim objektima i 11 požara na gospodarskim zgradama. Na nekoliko požara nije uopće bilo moguće doći radi opasnosti za živote vatrogasaca.

Za vrijeme ratnih operacija vatrogasci Općinskog centra za zaštitu od požara u Bjelovaru s vatrogascima dobrovoljnih vatrogasnih društava s područja općine imali su nekoliko vrlo uspješnih intervencija. Gasili su požar u Policijskoj stanici i na još desetine drugih objekata. Osim toga imali su više tehničkih intervencija. Nije povrijeđen nijedan vatrogasac, iako se djelovalo pod snajperskom vatrom petokolonaša i topničkom paljbom iz vojarne. Punu pomoć i podršku pružile su im vatrogasne jedinice iz Virovitice, Koprivnice, Đurđevca, Križevaca i Ivanić Grada.

Počela je obnova porušenih sela i gradova u Hrvatskoj.
Na slici: Djeca hrvatskih iseljenika iz Kanade, Australije i Amerike raščišćavaju vatrogasni dom Dobrovoljnog vatrogasnog doma u Voćinu. Fotografija je snimljena 14. srpnja 1992.

The reconstruction of the demolished villages and towns in Croatia has begun.
The picture shows: The children of Croatian emigrants from Canada, Australia and America are clearing up the Fire Station of the Volunteer Fire Department in Voćin. The photo was taken on 14th July 1992.

Unatoč rata u mnogim mjestima Hrvatske proslavljen je Dan vatrogasaca, koji se od 1992. godine slavi 4. svibnja na blagdan svetog Florijana.
Na slici: Članovi Dobrovoljnog vatrogasnog društva u Virovitici snimljeni ispred svog vatrogasnog doma. Na okupu su se našli gosti i vatrogasci (mladež, članovi, članice i pripadnici hrvatske vojske).

In spite of the war in many Croatian places the Firemen's Day was celebrated. In the year 1992 it became the date of St. Florian on 4th May.
The picture shows: The members of the Volunteer Fire Association in Virovitica in front of their Fire Station. The assembly was made of guests and firemen (young people and members of Croatian Army):

Aktivnosti vatrogasaca u vremenu ratnih operacija na području Općine Novska iskazuju se uglavnom u aktivnosti Dobrovoljnog vatrogasnog društva u Novskoj. Protupožarne aktivnosti bile su moguće samo u Novskoj i bližoj okolini. Nažalost, istočni dio općine na kojemu se nalazi dio fronta i gdje je bilo dosta požara nije bilo moguće pokriti vatrogasnim intervencijama radi stalnih pješačkih i topničkih paljbi. Treba spomenuti da su osim gašenja niza stambenih i gospodarskih objekata vatrogasci iz Novske pritjecali i u pomoć vatrogascima u Hrvatskoj Kostajnici, te puno radili na dovozu pitke vode.

Od početka ratnih djelovanja i razaranja na području Nove Gradiške bilo je preko 40 požara među kojima su neki bili veliki i katastrofalni. Na tim intervencijama iskazala se velika hrabrost, srčanost i zalaganje svih članova Specijalizirane vatrogasne jedinice Civilne zaštite, jer su izlazili na intervencije, iako je agresor pucao iz svih mogućih topničkih oruđa. Posebno su bili opasni snajperisti. Svi su požari na vrijeme lokalizirani i ugašeni, te je na taj način spriječeno daljnje širenje i uništavanje materijalnih dobara.

Kada su počele ratne operacije na području Podravske Slatine, početkom rujna 1991. bilo je preko 30 intervencija vatrogasaca u požarima koji su nastali uslijed bombardiranja zrakoplovima ili topništvom. Bilo je puno i namjernih paljevina. Nastradalo je 14 stambenih objekata, dvije škole, dvije radne organizacije i dr. Akcije na tim požarima provodilo je svega sedam vatrogasaca Profesionalne vatrogasne jedinice u Podravskoj Slatini i sedam pripadnika Civilne zaštite. Posebno su bila teška razaranja, požari i ljudske žrtve u mjestima Ćetekovac i Voćin. U Voćinu je potpuno uništen Vatrogasni dom i oprema, dok je Vatrogasni dom u Ćetekovcu teško oštećen.

Vatrogasci Karlovca dočekali su u punoj pripravnosti ovaj rat. Grad je doživio velika razaranja i brojne požare u svakodnevnim napadima različitim topničkim oruđima od strane tzv. JNA. U neke dane bilo je odjednom i po devet požara. Na neke se intervencije nije uopće moglo ići radi opasnosti i ugrožavanja života vatrogasaca. Kod neprijateljskog napada na bolnicu uništena su dva vatrogasna vozila. Tijekom topničkog napada oštećeni su vatrogasni domovi u Koritinji, Donjoj Rečici i Pokupskoj Luci. Sva oprema oteta je iz Vatrogasnog doma u Tušilovačkom Cerovcu. Teško je ovdje spomenuti sve požare koje su hrabro gasili karlovački vatrogasci izloženi direktnim napadima i opasnostima po život. Samo u listopadu 1991. godine bilo je više od 30 požara u gradu i okolnim selima. Spomenut ćemo samo neke, kao što su požari u selu Goljak, kuće u blizini vojarne »Robert Domani«, prodajni centar »Auto-Hrvatske«, skladište »INE« na Ilovcu, impregnacija i mnogi drugi. U dva velika požara na području Karlovca pomogli su svojom intervencijom i vatrogasci iz Duge Rese, Ozlja, dok su vatrogasci iz Jastrebarskog bili u pripravnosti. Isto tako vatrogasci iz Karlovca pomagali su vatrogascima iz Duge Rese. Vatrogasna solidarnost i ovog puta pokazala se na djelu.

Dobrovoljna vatrogasna društva na području Općine Duga Resa dala su, također, značajan doprinos u borbi za slobodu domovine, spašavajući od požara ljudske živote i imovinu. Najveći požar bio je u Pamučnoj industriji u Dugoj Resi. U gašenju toga požara sudjelovalo je oko 140 vatrogasaca dobrovoljnih vatrogasnih društava i Profesionalne vatrogasne jedinice iz Karlovca. U više navrata okupatorska vojska pucala je na vatrogasce koji su gasili požare. Oštećen je Vatrogasni dom u Belajskim Poljicima i vatrogasno vozilo.

Specijalizirana vatrogasna jedinica protupožarne zaštite pri Civilnoj zaštiti u Našicama, formirana od članova dobrovoljnih vatrogasnih društava, sudjelovala je na gašenju požara na crkvi Sv. Antuna Padovanskog, koji je nastao prilikom napada na Našice. Vatrogasci sudjelovali su i na gašenju brojnih stambenih objekata, te na gašenju plinskog regionalnog voda »Beničanci« i požara u vojarni 17. listopada 1991. godine. Svi zadaci uspješno su izvršeni bez ranjenih i poginulih.

PRKOSEĆI SMRTI SPAŠAVALI LJUDSKE ŽIVOTE I IMOVINU

Svoje ratno krštenje vatrogasci Varaždina imali su u nedjelju, 15. rujna 1991. godine, kada je izvršen zračni napad na uzletište i kada su uništena dva zrakoplova vlasništvo Industrijsko-poljoprivrednog kombinata u Osijeku. Nisu uspjeli spasiti zrakoplove, ali su lokalizirali požar. Tako počinje razaranje grada, koje traje neprekidno od 15. do 21. rujna. U utorak, 17. rujna ponovno je bombardirano uzletište, ali su zrakoplovi ostali neoštećeni, jer su hrabri hrvatski vojnici oborili neprijateljski MIG-21. U večernjim satima pojavljuje se plamen iz vojarne »Jalkovačke žrtve«, koja se nalazi u centru grada u neposrednoj blizini bolnice. O požaru su obaviješteni varaždinski vatrogasci. Prilaz do vojarne bio je nemoguć, jer se pucalo sa svih strana. Iste noći gori i nekoliko stambenih objekata, mahom privatnih kuća lociranih u ulicama Marka Oreškovića i Ivana Janušića, koje se nalaze uz vojarne »Jalkovačke žrtve« i »Kalnički partizani«. Prilaz i ovim požarima bio je u većini slučajeva nemoguć, jer nitko nije garantirao sigurnost za hrabre i požrtvovne vatrogasce. U sedam slučajeva uspješno su intervenirali, lokalizirali požare i spriječili dalje širenje po susjednim zgradama. U tim danima posebno su se iskazali vatrogasci dežurne vatrogasne čete Dobrovoljnog vatrogasnog društva Medicinskog centra, kada su za vrijeme uzbuna i napada zrakoplova pomagali u evakuaciji nepokretnih bolesnika u skloništa, u raznošenju hrane, osiguranje električne energije i kisika za potrebe bolnice.

Razaranje drevnog Zadra, a istodobno i njegovo paljenje počelo je 22. rujna 1991. godine minobacačkim i topničkim napadom iz vojarni. Te noći izgorjelo je nekoliko stanova i privatnih kuća. Vatrogasci su mogli krenuti u akciju tek kada su utihnule eksplozije ili se malo smirile. Unatoč svemu uspjeli su spasiti dosta stanova. Razaranje Zadra trajalo

je uz kratkotrajna smirenja dva tjedna da bi sve kulminiralo 5. i 6. listopada 1991, kada je agresorska vojska upotrijebila sva svoja sredstva za razaranje grada iz zraka, s mora, iz prigradskih naselja i iz vojarni. Izvršen je strahoviti napad na industrijsku zonu. Tih dana dim i požari harali su gradom cijeli dan i noć. Vatrogasci su prkoseći smrti spašavali ljudske živote i materijalna dobra. Vatrogasna brigada Zadra sudjelovala je u gašenju svih objekata bez obzira što je bila izložena napadima. Neke tvornice, na primjer »Bagat«, gasilo se četiri puta u dva dana. U 14 ratnih dana i noći vatrogasci Vatrogasne brigade u Zadru bili su na rubu svojih izdržljivosti, gasili su petnaestak požara dnevno gotovo bez prestanka. U tom vremenu bombardiranja i razaranja vatrogasci su gasili 53 industrijska, društvena i privatna objekta. Na neke objekte vraćali su se i po nekoliko puta, a na mnoge, nažalost, nisu mogli ni stići. Istodobno gasili su i 14 šumskih požara. Veći dio šume je izgorio radi ratnih operacija na tom području.

Agresorski napad na Šibenik počeo je s kopna, mora i zraka 17. rujna 1991. godine. Bombardiranje grada bilo je intenzivno i rušilačko. Rušeni su privredni, stambeni, kulturni i sakralni objekti. Namjerno su paljene šume i ostale kulture. Kao posljedica bombardiranja došlo je do cijelog niza požara. U vremenu od 17. do 23. rujna ukupno je dojavljeno 69 požara u gradu i bližoj okolici. Od značajnih privrednih objekata požari su nastali u Tvornici lakih metala, Luci Šibenik, na benzinskim crpkama, u Luci »Šipad«, na rezervoarima ulja i alkohola »Vinoploda«, farmi pilića, trgovačkim brodovima i remorkeru. Osim toga gorjelo je oko 3000 ha šumskih površina. Vatrogasne jedinice ukupno su imale 33 vatrogasne intervencije, čije je izvođenje bilo otežano zbog oružanih i općih opasnosti, zamračivanja i djelovanja snajperista. Kod šest vatrogasnih intervencija direktno je otvorena paljba na vatrogasce. Zbog oružanog djelovanja i otežanih uvjeta rada došlo je do uništenja i oštećenja vatrogasnih sprava i opreme. Uništeno je navalno vatrogasno vozilo, auto cisterna, oko 100 kotura cijevi, 6 razdjelnica i 6 mlaznica.

Kao što je bilo u Zadru i Šibeniku bilo je i u drugim mjestima Dalmacije. Na udaru je posebno bio Split, Sinj, Drniš, Metković i druga mjesta, ali najviše je stradao Dubrovnik. Po njemu su padale razorne bombe i zapaljivi projektili. Nastojalo se sistematski razoriti i uništiti Dubrovnik.

* * *

U analima vatrogastva Hrvatske ostat će zapisani i brojni drugi primjeri samoprijegora i junaštva pojedinaca i čitavih vatrogasnih jedinica. Ostat će u trajnom sjećanju svi ti podvizi u domovinskom ratu, u kome je stradalo, oštećeno ili otuđeno 266 vatrogasnih domova ili spremišta, 353 vatrogasna vozila, 217 vatrogasnih motornih štrcaljki, 76.846 m vatrogasnih cijevi i velike količine druge vatrogasne opreme. Zasad nemamo podataka o stradaloj vatrogasnoj opremi i štetama na okupiranim područjima.

Dubrovnik

Dubrovnik, veličanstven hrvatski grad na obalama Jadranskog mora, stradao je u domovinskom ratu. Napadan je i bombardiran zrakoplovima, topničkim granatama i projektilima s brodova. Oko 30% građevinskog fonda povijesne jezgre Dubrovnika teško je oštećeno, dok je 10% potpuno uništeno u požarima prouzrokovanim zapaljivim projektilima. Razrušen je i vatrogasni dom, uništena i oštećena vatrogasna vozila i oprema, poginula su tri vatrogasca, dok ih je pet ranjeno. Velika je uloga Dubrovnika u domovinskom ratu. U prvom redu i zbog toga što su slike o razaranjima Dubrovnika svuda objavljene i svijet je saznao istinu o ratu protiv Hrvatske.

Dubrovnik, the splended Croatian city at the Adriatic Sea has been destroyed in the Patriotic War. It was attacked and bombed by combat aircrafts, by artillery shells and projectiles from combat ships. About 30% of built-up historic nucleus of Dubrovnik is heavy damaged, 10% is entirely destroyed in fires caused by incendiary bombs. The Fire Station was destroyed, fire vehicles and equipment are demolished or damaged. Three firemen were killed and five were injured. Dubrovnik has played a great role in our Patriotic War. First of all because the photos of destroyed Dubrovnik were published and sent all over the world to show the truth about the war against Croatia.

Na slikama: Projektili padaju na Dubrovnik, pale i uništavaju.

The pictures show: Artillery attack on Dubrovnik, projectiles causing the destruction.

Vatrogasci u Vinkovcima u razdoblju od dva mjeseca imali su oko 200 požara. Ugasili su i lokalizirali brojne požare, onemogućujući njihovo širenje na susjedne zgrade.

Na slici: Župna crkva u Vinkovcima iz 18. stoljeća nakon požara. Toranj je bio pogođen sa šest projektila, ali je crkva spašena. Vatrogasci su uspjeli u spašavanju jer su prije rata na tornju postavili razdjelnicu, cijevi i mlaznice. Kad je došlo do gašenja, bilo im je lakše, jer su imali postavljene cijevi na koje je samo trebalo priključiti dovod vode. Spasili su i svu unutrašnjost crkve s inventarom.

The firemen in Vinkovci had in the period of two months about 200 fires, the most of them they put out and brought under control, preventing their spread to the neighbouring buildings.

The picture shows: The Parish Church in Vinkovci from the 18th century after the fire. The tower was hit by six projectiles but the Church was saved. The firemen succeeded in this operation by placing a wye, hoses and nozzles in the tower before the beginninig of the war. When they had to extinguish the fire it was easy because prepared hoses had only to be connected to the water supply. The entire inside property of the church was saved.

Na slikama gore i dolje: Vatrogasni dom Dobrovoljnog vatrogasnog društva u Pakracu prije i poslije agresije.

The pictures up and down show: The Fire Station of the Fire Volunteers in Pakrac before and after aggression.

Vatrogasni dom u Kopitinji
The Fire Station in Kopitinja

Vatrogasni dom u Donjoj Rečici
The Fire Station in Donja Rečica

Karlovac, grad na četiri rijeke (Korana, Kupa, Dobra i Mrežnica), sa oko 50.000 stanovnika spada u ljepše gradove u našoj državi. U domovinskom ratu više je puta napadan i rušen. Stradalo je povijesno središte grada s baroknim arhitektonskim spomenicima, stambena naselja i nekoliko industrijskih pogona. Vatrogasci su uspješno lokalizirali i gasili požare. Mnoge intervencije odvijale su se pod topničkom snajperskom paljbom. Oštećeni su vatrogasni domovi dobrovoljnih vatrogasnih društava iz okolnih sela.

Karlovac, a town on the four rivers (Korana, Kupa, Dobra and Mrežnica) with about 50 000 inhabitants is one of the most beautiful towns in our country. During the Patriotic War it was attacked many times and destroyed. The historical center of the city with its baroque architectural monuments, residential areas and some industrial hall complexes was destroyed. The firemen brought succesfully fires under control and extinguished them quickly. Many fire fighting actions were done under artillery and gun fire, as well as sniper shots. Fire stations of the Volunteer Fire Departments in neighbouring villages were damaged or destroyed.

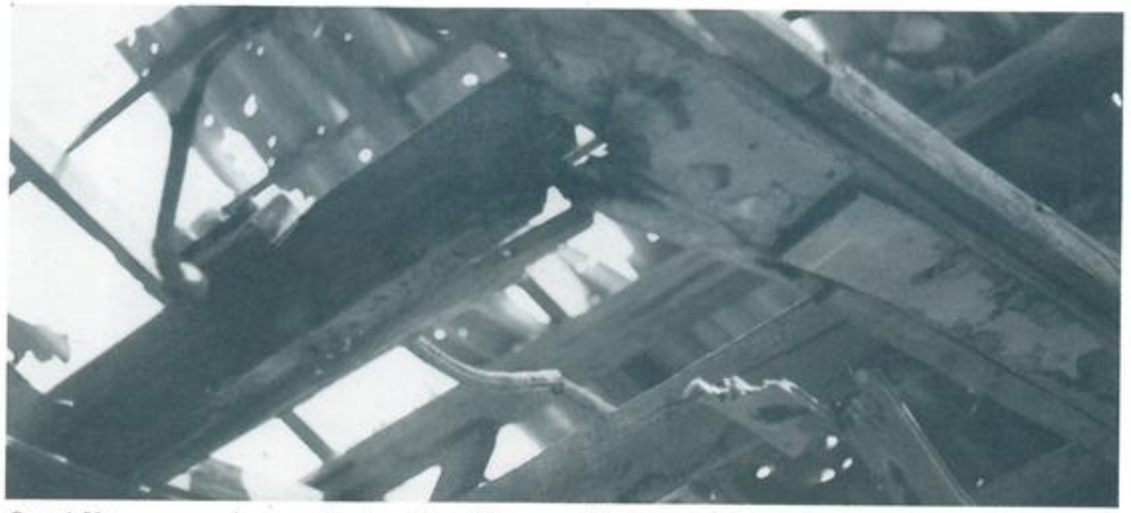

Ostaci Vatrogasnog doma u Donjem Mekušju *The ruins of the Fire Station in Donje Mekušje*

Vatrogasni dom Dobrovoljnog vatrogasnog društva u Gornjem Mekušju (Općina Karlovac) nakon razaranja

The Fire Station of the Volunteer Fire Department in Gornje Mekušje (Community of Karlovac) after destruction.

Na slici: Gašenje požara na naftnom rezervoaru 15. rujna 1991. godine u Osijeku.

The picture shows: Fire extinguishing at the petrol tank on 15th Sept. 1991 in Osijek.

Profesionalni vatrogasci Vatrogasnog centra i vatrogasci dobrovoljnih vatrogasnih društava u Osijeku sudjelovali su tijekom 1991. i 1992. godine u brojnim intervencijama na spašavanju ljudi i imovine. Intervencije su bile veoma složene. Gasile su se sve vrste gorivih tvari u ratnim uvjetima. Posebno je bilo teško kod gašenja benzina, mazuta, ulja i plina.

I objekt Vatrogasnog centra u Osijeku izravno je pogođen sa deset projektila. Na sličan način prošli su i vatrogasni domovi dobrovoljnih društava.

During 1991 and 1992 the professional firemen of the Fire Protection Center and part-time firemen from the Volunteer Fire Department of Osijek were at the scene in numerous rescue interventions and saved many human lives and property. The interventions were very complex. Under the war circumstances they had to extinguish all kinds of burning materials. It was especially difficult extinguishing petrol, mazout, oil and gas. The building of the Fire Protection Center in Osijek was directly hit by ten projectiles. In the similar way fire stations of volunteer fire departments were also destroyed.

U ratu za slobodu Hrvatske stradalo je više od 350 vatrogasnih vozila. Agresoru je bilo stalo da ih što više uništi.
Na slikama: Uništena vatrogasna vozila Dobrovoljnog vatrogasnog društva u Pakracu.

In the war for Croatian freedom more than 350 fire engines were destroyed. The aggressors wanted to destroy as many as they could.
The picture shows: The destroyed fire vehicles of the Volunteer Fire Department in Pakrac.

Rijetko je danas naći neoštećeno vatrogasno vozilo u mjestima gdje su se vodile bitke u domovinskom ratu.

It is rare to find an undamaged fire engine in those places where battles were waged in the Patriotic War.

Angažiranje vatrogasaca Hrvatske u domovinskom ratu ostat će trajno zabilježeno u povijesti naše organizacije.

The presence of Croatian firefighters in the Patriotic War will be permanently recorded in the history of our organization.

Agresor je nastojao izazvati što više šumskih požara na obalnom pojasu Jadrana.

The aggressor made efforts to cause as many forest fires as he could on the beach area at the Adriatic Sea.

U Vatrogasnoj školi u Zagrebu Slavko Marjanović, tajnik Savjeta za stručno-tehničku djelatnost Vatrogasnog saveza Hrvatske predaje 4. listopada 1991. godine ključeve vatrogasnog vozila Ivici Matasiću, tajniku Vatrogasnog saveza općine Otočac. Vozilo je poklon Dobrovoljnog vatrogasnog društva u Šempetru (Slovenija).

In the Fire School in Zagreb Mr Slavko Marjanović, the Secretary of the Technical Council of the Fire Protection Association of Croatia gives the keys of a fire vehicle to Mr Ivica Matasić, the Secretary of the Fire Protection Association of Otočac. The vehicle is a gift of the Volunteer Fire Department from Šempeter, Slovenia.

Na slici: Vatrogasno vozilo koje je stiglo iz Njemačke na poklon Dobrovoljnom vatrogasnom društvu u Đakovu. Kao poklon slična vozila dobile su vatrogasne organizacije u Vinkovcima, Jastrebarskom, Novom Marofu, Splitu i dr.

The picture shows: A fire vehicle, the donation from Germany to the Volunteer Fire Department in Đakovo. Similar vehicles were given as a gift to fire departments in Vinkovci, Jastrebarsko, Novi Marof, Split and some other places.

VATROGASCI POGINULI U DOMOVINSKOM RATU

U domovinskom ratu prilikom gašenja požara ili u drugim okolnostima poginulo je 160 i ranjeno 108 dobrovoljnih i profesionalnih vatrogasaca. Ovdje objavljujemo imena poginulih vatrogasaca:

In the Patriotic War during the firefighting operations and under some other circumstances, 160 were killed and 108 injured both volunteer and professional firemen. Here is the list with their names:

1. **Pavle OSVALD, Vatrogasni centar Osijek**
2. **Ivica VARGA, DVD Retfala – Osijek**
3. **Nino MIHOČEVIĆ, DVD Gruda i PVJ Dubrovnik**
4. **Teo PASKOJEVIĆ, DVD Župa Dubrovačka i PVJ Dubrovnik**
5. **Andro SAVINOVIČ, DVD Župa Dubrovačka i PVJ Dubrovnik**
6. **Damir HORVATIĆ, PVJ Petrinja**
7. **Duro RAGAČ, PVJ Vukovar**
8. **Siniša MALECKI, PVJ Vukovar**
9. **Stjepan TERZIĆ, PVJ »Borovo« (VSO Vukovar)**
10. **Željko TUCIĆ, PVJ »Borovo« (VSO Vukovar)**
11. **Ivica KUPREŠAK, PVJ »Borovo« (VSO Vukovar)**
12. **Stevo ZVIJERAC, PVJ »Borovo« (VSO Vukovar)**
13. **Aco BARTOLUCI, DVD Pakrac**
14. **Viktor MILER, DVD Brekinska (VSO Pakrac)**
15. **Pero BEC, DVD Toranj (VSO Pakrac)**
16. **Josip BERNARD, DVD Toranj (VSO Pakrac)**
17. **Marica SARIĆ, DVD Županja**
18. **Antun KANER, DVD Ivanovo Selo (VSO Grubišno Polje)**
19. **Josip ROMOZI, DVD Ivanovo Selo (VSO Grubišno Polje)**
20. **Franjo FRANTAL, DVD Ivanovo Selo (VSO Grubišno Polje)**
21. **Zdravko FRANTAL, DVD Ivanovo Selo (VSO Grubišno Polje)**
22. **Josip BESPRKSA, DVD Ivanovo Selo (VSO Grubišno Polje)**
23. **Josip HORAK, DVD Ivanovo Selo (VSO Grubišno Polje)**
24. **Matija HORAK, DVD Munije (VSO Grubišno Polje)**
25. **Antun MELKUS, DVD Munije (VSO Grubišno Polje)**
26. **Denis KOLER, DVD Grubišno Polje**
27. **Dražen GLADOIĆ, DVD Veliki Zdenci (VSO Grubišno Polje)**
28. **Alenko KRIZMANIĆ, DVD Lukovdol (VSO Vrbovsko)**
29. **Marijan VUČIĆ, DVD Veliki Jadrč (VSO Vrbovsko)**
30. **Zlatko DORIĆ, DVD Belišće**
31. **Josip GRDJAN, DVD Tužno (VSO Varaždin)**
32. **Janko KUKEC, DVD Vratno Gornje (VSO Varaždin)**
33. **Ivan DURĐEK, DVD Lužan (VSO Varaždin)**
34. **Josip MIHALIĆ, DVD Belajske Poljice (VSO Duga Resa)**
35. **Branko ŠTEDUL, DVD Jarče Polje (VSO Duga Resa)**
36. **Damir MRŽNJAK, DVD Jarče Polje (VSO Duga Resa)**
37. **Stevo ŽUPČIĆ, DVD Polet – Jadran (VSO Duga Resa)**
38. **Miško KOLAR, DVD Polet – Jadran (VSO Duga Resa)**
39. **Branko IVŠIĆ DVD Dubravci (VSO Duga Resa)**
40. **Nikola VUKSAN, DVD Lasinje (VSO Vrginmost)**
41. **Nikola BRITVEC, DVD Crna Draga (VSO Vrginmost)**
42. **Željko RADENČIĆ IVIČIĆ, DVD »Lola Ribar« (VSO Karlovac)**
43. **Andrija BANIĆ, DVD »Lola Ribar« (VSO Karlovac)**
44. **Željko HOLJAC, DVD Donja Rečica (VSO Karlovac)**
45. **Ivan NEJAK, DVD Donja Rečica (VSO Karlovac)**
46. **Božo UGARKOVIĆ, DVD Gornje Stative (VSO Karlovac)**
47. **Željko MEJAŠKI DVD Gornje Stative (VSO Karlovac)**
48. **Drago BEZJAK, DVD Gornje Stative (VSO Karlovac)**
49. **Ivan PERAČ, DVD Rečica – Kolodvor (VSO Karlovac)**
50. **Fabijan MEDERAL, DVD Gradac (VSO Karlovac)**
51. **Josip TONC, DVD Četekovac (VSO Podravska Slatina)**
52. **Marko SABO, DVD Četekovac (VSO Podravska Slatina)**
53. **Milan MLAKAR, DVD Četekovac (VSO Podravska Slatina)**

Stjepan Terzić, zapovjednik Profesionalne vatrogasne jedinice Borovo. Poginuo je u Vukovaru 9. studenoga 1991.

Stjepan Terzić, the Chief Fire Officer of the Professional Fire Department in Borovo, was killed in Vukovar on 9th Nov. 1991.

Topničkim projektilima iz Bosne, preko rijeke Save, uništen je 15. srpnja 1992. godine vatrogasni dom Dobrovoljnog vatrogasnog društva u Županji. Tom prilikom poginula je Marica Sarić (1938–1992), domar i članica Dobrovoljnog vatrogasnog društva (na fotografiji gore, lijevo).

On 15th July 1992 the Fire Station of the Volunteer Fire Department in Županja was destroyed by artillery projectiles from Bosnia across the river Sava. On this occasion Mrs Marica Sarić (born in 1938) a caretaker and member of the Volunteer Fire Department was killed (pictured top, left).

54. Milan STARČEVIĆ, DVD Četekovac (VSO Podravska Slatina)
55. Stjepan MLAKAR, DVD Četekovac (VSO Podravska Slatina)
56. Josip PINTARIĆ, DVD Pod. Slatina
57. Josip POTOČNIK, DVD Četekovac (VSO Podravska Slatina)
58. Drago KOŠOROG, DVD Četekovac (VSO Podravska Slatina)
59. Franjo SABO, DVD Četekovac (VSO Podravska Slatina)
60. Nikola BUTORAC, DVD Četekovac (VSO Podravska Slatina)
61. Vlado POSLON, DVD Lipovčani (VSO Čazma)
62. Đuro HARAMUSTEK, DVD Prnjavorac (VSO Čazma)
63. Josip BUKOVIĆ, DVD Vagovina (VSO Čazma)
64. Josip ŠPIČKO, DVD Gradec Pokupski (VSO Jastrebarsko)
65. Stjepan HASAN, DVD Pisarovina (VSO Jastrebarsko)
66. Dragutin MILČIĆ, DVD Donja Kupčina (VSO Jastrebarsko)
67. Roman JEŽ, DVD Jastrebarsko
68. Neven VESELIĆ, DVD Kurilovec (VS Zagreb)
69. Vlado STEPANIĆ, DVD Kurilovec (VS Zagreb)
70. Mladen AMSTRONG, DVD Velika Gorica (VS Zagreb)
71. Stjepan DOMITROVIĆ, DVD Kravarsko (VS Zagreb)
72. Milan MOŽINIĆ, DVD Hrvatska Kostajnica
73. Antun ZEFI, DVD Hrvatska Kostajnica
74. Dražen KOSTRIĆ, DVD Hrvatska Kostajnica
75. Janoš DEŽE KANTOR, DVD Korog (VSO Vinkovci)
76. Dragan RENDULIĆ, DVD Josipdol (VSO Ogulin)
77. Darko BROZOVIĆ, DVD Janja Lipa (VSO Kutina)
78. Mijo MARINOVIĆ, DVD Janja Lipa (VSO Kutina)
79. Mehmed BAŠIĆ, DVD Šećerana Županja (VSO Županja)
80. Nikša BOŽANIĆ, DVD Žrnovica (VSO Split)
81. Nenad MARIN, DVD Žrnovica (VSO Split)
82. Mate ŠUNJIĆ, DVD »Mladost« (VSO Kaštela)
83. Vladimir BRCKOVIĆ, DVD Komin (VSO Sv. Ivan Zelina)
84. Ivica PETRIČEK, DVD Orešje Gornje (VSO Sv. Ivan Zelina)
85. Štefan-Radovan GRAHOVAC, DVD Polonje D. (VSO Sv. Ivan Zelina)
86. Željko SUŠILJNJAK, DVD Biškupec (Sv. Ivan Zelina)
87. Mladen DANANIĆ, DVD Velika Gorica (Sv. Ivan Zelina)
88. Dragan MODRUŠAN (Pape), DVD Slunj
89. Petar TUNKOVIĆ, PVJ Gospić
90. Jurica ĆUK, DVD Sunja (VSO Sisak)
91. Franjo TOMRECAJ, DVD Sunja (VSO Sisak)
92. Željka VUKČEVIĆ, DVD Preloščica (VSO Sisak)
93. Slavko VUKIĆ, DVD Trebarjevo Desno (VSO Sisak)
94. Mladen LEGIN, DVD Žirčica (VSO Sisak)
95. Josip TUREK, DVD Tišina Kaptolska (VSO Sisak)

96. Marijan CELJAK, DVD Strelečko (VSO Sisak)
97. Marko BAKARIĆ, DVD »Mladost« Novo Selo (VSO Sisak)
98. Damir CAR, DVD Žažina (VSO Sisak)
99. Mladen FEJER, DVD Veliko Trojstvo (VSO Bjelovar)
100. Milan GABRIJEL, DVD Severin (VSO Bjelovar)
101. Darko PEROŠ, IDVD »Kooexport« Gudovac (VSO Bjelovar)
102. Zlatko PAVLOVIĆ, DVD Nove Plavnice (VSO Bjelovar)
103. Antun VUČKOVIĆ, DVD Bjelovar
104. Đuro MOLNAR, DVD Breza (VSO Bjelovar)
105. Marko KOVAČ, DVD Lipovo Brdo (VSO Bjelovar)
106. Nedjeljko NEZNANOVIĆ, DVD Hrgovljani (VSO Bjelovar)
107. Stevica IVANOVIĆ, DVD Bulinac (VSO Bjelovar)
108. Josip GRAHOVAC, DVD Bulinac (VSO Bjelovar)
109. Josip BROZINIĆ, DVD Grabrk (VSO Duga Resa)
110. Slavko JARNJEVIĆ, DVD Grabrk (VSO Duga Resa)
111. Miro BARŠIĆ, DVD Dubravci (VSO Duga Resa)
112. Ivan BITURAJAC, DVD Bosiljevo (VSO Duga Resa)
113. Zdravko ČEMAZ, DVD Vukova Gorica – Glavica (VSO Duga Resa)
114. Zlatko PLANINAC, DVD Mračin (VSO Duga Resa)
115. Stjepan ŠEPL, DVD Doljani (VSO Daruvar)
116. Željko LEJA, DVD Doljani (VSO Daruvar)
117. Franjo (Filip) HEGOLJ, DVD Šuplja Lipa (VSO Daruvar)
118. Dragutin VOLF, DVD Voćin (VSO Podravska Slatina)
119. Stevo MATANČIĆ, DVD Voćin (VSO Podravska Slatina)
120. Drago IVANKOVIĆ, DVD Voćin (Podravska Slatina)
121. Mario KIR, DVD Podravska Slatina
122. Željko POŽGAJ DVD Zlatar (VSO Zlatar Bistrica)
123. Ivan KOLAR, DVD Đurđevac
124. Petar JURIŠA, DVD »Gaj« Pitomača (VSO Đurđevac)
125. Mato ŠOKEC, DVD Kloštar Podravski, (VSO Đurđevac)
126. Dražen PISKAR, DVD Virje (VSO Đurđevac)
127. Manuel GRGURIĆ, DVD Feričanci (VSO Našice)
128. Josip MOGUŠ, DVD Stipanovci (VSO Našice)
129. Kruno ROŠIN, DVD Stružec (VS Kutina)
130. Jure TONKOVIĆ, PVJ Gospić
131. Pavo GALOVIĆ, DVD Semeljci (VSO Đakovo)
132. Ivan PILE, DVD Đakovačka Satnica (VSO Đakovo)
133. Milan PUHANIĆ, DVD Stipanovci (VSO Našice)
134. Željko CRNČIĆ, DVD Apatovac (VSO Križevci)
135. Željko HERAK, DVD Križevci
136. Stjepan SEVER, DVD Križevci
137. Tomica SUŠNJIĆ, DVD Majurec, (VSO Križevci)
138. Živko ANTOLIĆ, DVD Majurec (VSO Križevci)
139. Dražen JELUŠIĆ, DVD Bojnikovac (VSO Križevci)
140. Vilim PISAĆIĆ, DVD Vojkovec (VSO Križevci)
141. Đuro ŽARIĆ, DVD Prikraj (VSO Križevci)
142. Josip BLAŽINIĆ, DVD »Mlinar« St. Đurđic (VSO Križevci)
143. Vladimir PTIČEK, DVD St. Đurđic (VSO Križevci)

Nino Mihočević (1950–1991)

144. Ivica PRUSAC, DVD Metković
145. Petro ČALUŠIĆ, DVD Nova Gradiška
146. Ante MALINOVIĆ, DVD Nova Gradiška
147. Milan FIGURIĆ, DVD Nova Gradiška
148. Ivica ZAHARKO, DVD Nova Gradiška
149. Vjekoslav STANIŠIĆ, DVD Nova Gradiška
150. Ivan PERKOVIĆ, DVD Rešetari (VSO Nova Gradiška)
151. Antun PETRLEK, DVD Dragalić (VSO Nova Gradiška)
152. Antun KOHUT, DVD Dragalić (VSO Nova Gradiška)
153. Milan RADOŠIĆ, DVD Tisovac (VSO Nova Gradiška)
154. Dragan SALOPRK, DVD Staro Petrovo Selo (VSO Nova Gradiška)
155. Vlado CINDRIĆ, DVD Bili Brig (VSO Nova Gradiška)
156. Marko Tičak, DVD »Slavonija – Radinost« Nova Gradiška
157. Stjepan ĐURĐEVIĆ, DVD »Slavonija – Radinost« Nova Gradiška
158. Stjepan FILIPOVIĆ, DVD Borovac (VSO Novska)
159. Željko NEKIĆ, DVD Rajić (VSO Novska)
160. Ilija NIKIĆ, DVD Bročice (VSO Novska)

Napomena: DVD = dobrovoljno vatrogasno društvo
VSO = vatrogasno savez općine
PVJ = profesionalna vatrogasna jedinica

Ovaj popis nije konačan. Objavljujemo podatke prikupljene do 8. kolovoza 1992. godine.

Note: DVD = Volunteer Fire Department
VSO = Community Fire Protection Association
PVJ = Professional Fire Department

This list is not final. We publish only the data that we have till 8th Augst. 1992.

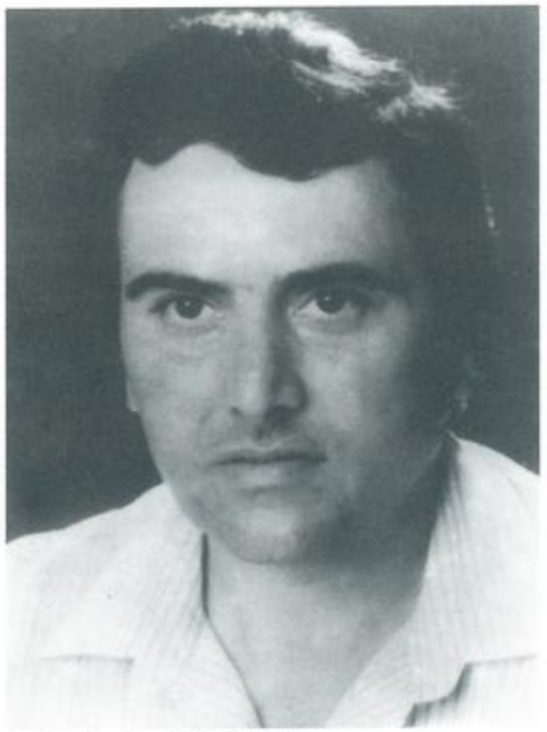

Andro Savinović (1947–1991)

Dubrovnik, jedan od najljepših gradova Hrvatske, stradao je u višemjesečnoj opsadi od projektila, raketa i minobacačkih mina. Tako je 6. prosinca 1991. godine od strane agresora u jutarnjim satima počelo gađanje raznim projektilima područje stare gradske jezgre i cijelog užeg područja grada Dubrovnika. Oko jedanaest sati je dobijena obavijest da je izbio požar na hotelu »Libertas« u kojemu se tada nalazila velika skupina izbjeglica. Iako je još uvijek trajao napad, zapovjednik smjene Centra za zaštitu od požara u Dubrovniku donio je odluku da se ide na gašenje, jer je od požara bio ugrožen veliki broj pučanstva. Prvo vatrogasno vozilo je odmah krenulo prema hotelu, gdje su po dolasku dva vatrogasca otišla odmah u hotel vidjeti situaciju, a tri su ostala kod vozila da iznesu potrebnu opremu. U tom trenutku je eksplodirala minobacačka granata i trenutačno usmrtila tri vatrogasca i to: Nina Mihočević, zapovjednika smjene, Andra Savinović, vođu odjeljenja i vatrogasca Tea Paskojevića.

Teo Paskojević (1969–1991)

Dubrovnik, one of the most beautiful towns in Croatia was destroyed in several months of blockade by projectiles, mortar shells and bombs. Such was the case in the morning on 6th December 1991 when the enemy began gun fire with different types of projectiles at the old town area, the nucleus and entire center of Dubrovnik city. At 11 o'clock it was alarmed that a fire broke out in the hotel »Libertas«. At that moment a great group of refugees was sheltered there. Although they were still under artillery attack the Chief Fire Officer of the Fire Protection Center in Dubrovnik decided to order extinguishing because of the great number of people that were brought into danger. The first attendance went immediately to the hotel. Two fire officers were sent to examine the situation in hotel and three were left out to carry the necessary fire equipment. In this moment exploded a shell and at the very place were killed three fire officers: Nino Mihočević, the Chief of the company, Andro Savinović, the leader of the group and Teo Paskojević, the fireman.

Odlomci iz ratnog dnevnika jednog vatrogasca

U PAKLU VUKOVARA

(Objavljujemo ulomke iz dnevnika koji je pisan za vrijeme rijetkih stanki, u predahu bombardiranja i gašenja požara)

Po nagovoru Stjepana Terzića, zapovjednika Profesionalne vatrogasne jedinice u Borovu, odlazim 13. listopada 1991. godine u Vukovar s još jednim vatrogascem, gdje zajedno s vatrogascima Vukovara organiziramo gašenje požara i odvoz vode u grad iz Borovog Naselja. Smjestili smo se u Kapetaniju preko puta Bolnice u Vukovaru. Ostali vatrogasci iz Borova Naselja ostali su u Borovu i nastavili s gašenjem požara i nošenjem vode u skloništa. Prilikom intervencije i gašenja požara na vukovarskom soliteru »Dunav 1«, kada smo se vratili u Kapetaniju, pada granata od minobacača i od krhotine pogiba vatrogasac Siniša Malecki. Nekoliko dana poslije pogiba i vatrogasac Đuro Ragač kad je ulazio u sklonište. Poginuo je od direktnog pogotka iz minobacača. To se desilo u dvorištu Bolnice u Vukovaru prilikom istakanja vode za bolničko sklonište. Tih dana poginuo je i dobrovoljni vatrogasac iz Borova Željko Tucić, član IDVD »Borovo«.

Nakon 5. studenog počinje proboj neprijateljskih tenkova i oklopnih transportera prema Borovu Naselju i Vukovaru iz pravca Lužca. Nakon toga bilo je nemoguće po danu prijeći preko mosta na rijeci Vuki koji je na ulazu u grad Vukovar kod teretnog kolodvora. Odlučeno je da se voda vozi noću. Dovoz vode je tad reduciran samo za Bolnicu u Vukovaru i Policiju, gdje se spremila hrana. Stanovništvo je ostavljeno bez vode. Tako smo radili sve do 9. studenog 1991. kada smo navečer jedva prošli po vodu do Borova Naselja, ali se zbog žestine neprijateljskih napada i proboja neprijateljskih oklopnih jedinica nismo uspjeli vratiti do Bolnice. Ranjenici i civili u njoj ostali su do pada Vukovara bez vode. Kada je zauziman most, gine i naš zapovjednik, dobar i plemenit čovjek Stjepan Terzić od direktnog pogotka granate iz VBR-a ispred svoje kuće, koja se nalazila preko puta Bolnice u Vukovaru. Pošto je više nemoguće bilo voziti vodu, odlazimo u podrume »Komerca«.

Vani polako prestaje pucnjava i mi, vatrogasci, prvi izlazimo iz zgrade »Komerca«. Odmah su nas odveli pod stražom i smjestili nas u zgradu Tvornice klinastoga remenja. Čekali su da se preda narod koji se nalazio u zgradi Nove obućare. Nisu htjeli napadati i pucati, jer je i među tim narodom bilo dosta i srpskog naroda, žena i djece. Čekali smo čitav dan do tri sata poslije podne dok nije počeo izlaziti narod iz zgrade Nove obućare. Nakon toga sve su nas odveli na plato ispred Vatrogasnog doma u Borovu. Gledali smo rijeku ljudi. Tovarili su ih na vojne i civilne kamione i autobuse i odvozili u nepoznatom pravcu. Nas vatrogasce neki potpukovnik JNA svrstava u kolonu po jedan. Odabire osam vatrogasaca i odvodi ih. Ostalima kaže da će doći po njih. Nakon pola sata dolazi drugi oficir i kaže da uđemo u vojni kamion. Dovode još i neke civile i sve nas zajedno trpaju u kamion jedan preko drugoga. Čujemo kako oficir kaže vozaču »Vozi ih. Znaš gdje? Nemoj prije 3. januara«. Vozili su nas, povremeno smo stali, pa opet vožnja. Stali smo kod neke šume. Čuli smo povik: »Izvedi ih da pokoljemo ustaše!« Vožnja je trajala od pola šest navečer, pa sve do tri sata ujutro. U tri sata stao je kamion i čujemo vani galamu. Skidaju ceradu s kamiona i tjeraju vičući: »Ajte, ustaše, izlazite.« Iako smo svi imali vatrogasne uniforme, tukli su nas, udarali palicama i doveli nas do zida neke zgrade. Sada su počeli još jači udarci s nogama. Mnogi smo popadali pored zida. Nakon toga uzeli su nas jednog po jednog u jednu prostoriju uz šamaranje i prijetnje. Oduzimali su nam sve naše osobne stvari koje smo imali. Masa ljudi ležala je na slami. Bio je to logor u pravom smislu riječi. Oko zgrade bio je red bodljikave žice. Oko žice psi šetaju po stazi, a iza njih je opet žica visoka oko tri metra. Iza dva reda žice i pasa nalazila se straža dan i noć. U zgradi smo ležali na betonu i na nekoliko centimetara slame i šatorskih krila. Kada smo mi došli, tada je u prostoriji bilo oko 500 ljudi. S nama se broj popeo na oko 600. Bilo je tijesno za spavanje. Spavali su oni koje nije boljelo. Neke smo morali i hraniti, jer se nisu mogli ustati i sami jesti. Hrana je bila više nego loša. Obično je za doručak, koji je bio od 8 do 12 sati, bila šalica čaja i komadić salame debeo oko dva milimetra za četvoricu ljudi. Za ručak i večeru, ako smo dobili, imali smo tijesto i zelje.

Kako se povećavao broj logoraša i da ne bi bilo svjedoka, počeli su nas voditi pojedinačno na ispitivanje preko puta u jednu zgradu gdje su bili smješteni desetari i starješine JNA. Često se znalo dogoditi da s ispitivanja ljudi nisu dolazili nekoliko dana, ali i neki se nikada više nisu pojavili.

Ustajanje je bilo obvezno u pet sati. Vani je bila zima i košava. Sve je nosila pred sobom. Svi smo se ujutro vani postrojili i morali smo svi pjevati himnu »Hej Slaveni«. Poslije toga vraćali bi nas nazad i čekali bi doručak. Jedan dan su nas natjerali van na kupanje iako je temperatura bila minus sedam. Postavili su šator i dovezli neke kamione s vodom. Poslije tog kupanja čitav dan smo se tresli. Vidio sam dosta ljudi sa slomljenim rebrima, bolesnih, izmučenih, koji poslije zasigurno nikada neće biti zdravi.

Iznenada dolaze vojni policajci i prozivaju one koji će biti zamijenjeni. Opraštamo se 21. prosinca 1991. godine sa svojim prijateljima i drugovima. Tješimo ih da će i oni biti oslobođeni. Krećemo. Ulazimo u autobuse. Ne vjerujem da ćemo biti zamijenjeni. O slobodi razmišljamo noć i dan, sve dok nismo prešli most u Bosanskom Šamcu u našim autobusima. Radosti nije bilo kraja.

Članovi Ratnog predsjedništva Vatrogasnog saveza Hrvatske pratili su sve aktivnosti vatrogasnih organizacija u domovinskom ratu u Hrvatskoj, posjećivali su ugrožena i ratna područja, upućivali pomoć i dr. Na slici: U Prekopakri (Općina Pakrac) Pero Djetelić, predsjednik Ratnog predsjedništva VSH i Slavko Marjanović, zapovjednik VSH pregledavaju vatrogasno vozilo koje je stradalo od agresora za vrijeme vatrogasne intervencije.

The members of the War Command of the Fire Protection Association of Croatia followed all activities of Fire Organizations in the Patriotic War in Croatia, visited the imperilled and war areas, send help etc. The picture shows: In Prekopakra (Community of Pakrac) Pero Djetelić, the President of The War Command of the F.P.A. and Slavko Marjanović, the Commander of F.P.A. look at the fire vehicle, that was destroyed by aggressor during the fire intervention.

PRIZNANJA VATROGASCIMA

U povodu Međunarodnog dana Civilne zaštite (1. ožujka) u Hrvatskom saboru podijeljena su 28. veljače 1992. godine priznanja zaslužnim organizacijama i pojedincima u spašavanju i sklanjanju ljudi i imovine u ratu za slobodu Hrvatske. Ispred Glavnog stožera Civilne zaštite Republike Hrvatske priznanja je uručio Josip Slunjski, zapovjednik Glavnog stožera.

Između ostalih priznanja su primili: Vatrogasni savez Hrvatske, Vatrogasna jedinica združenog odreda Civilne zaštite Općine Ogulin sa zapovjednikom Milanom Kuralec, Specijalizirana vatrogasna jedinica Civilne zaštite Općine Nova Gradiška, Vatrogasna jedinica Općinskog centra zaštite od požara u Petrinji, Specijalizirana vatrogasna jedinica Civilne zaštite Općine Biograd na moru, Specijalizirana vatrogasna četa Općine Šibenik, Specijalizirana vatrogasna jedinica Općine Varaždin, Specijalizirana jedinica Civilne zaštite za zaštitu od požara Općine Kutina, Vatrogasna brigada Centra za zaštitu od požara u Zagrebu i Profesionalna vatrogasna jedinica Općine Rijeka.

Vatrogasci u akciji gašenja požara u Osijeku *Firemen in a firefighting action in Osijek*

REPUBLIKA HRVATSKA
PREDSJEDNIK

Na temelju članka 47. Zakona o obrani («Narodne novine« broj 49/91 i 53A/91), a na prijedlog zapovjednika Štaba civilne zaštite Republike Hrvatske Josipa Slunjskog, donosim odluku kojom se izriče:

POHVALA

vatrogasnim jedinicama i njihovim pripadnicima kao priznanje za iskazanu hrabrost, požrtvovnost u zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara u ratu nametnutom Republici Hrvatskoj od strane odmetničkih srpskih terorista i jugoslavenske agresorske armije.

I. Pohvaljuje se:

PROFESIONALNA VATROGASNA JEDINICA VUKOVAR

za nadljudske napore u gašenju požara na privrednim i stambenim objektima u Vukovaru i okolnim mjestima, tvornice Vuteks i kombinata Borovo.

II. Pohvaljuje se:

PROFESIONALNA VATROGASNA JEDINICA RAFINERIJE INA – SISAK

za gašenje više velikih požara instalacija, postrojenja i skladišnih objekata Rafinerije Sisak, čime su spašeni vitalni objekti i spriječena velika ekološka katastrofa.

III. Pohvaljuje se:

OPĆINSKI CENTAR ZA ZAŠTITU OD POŽARA – SISAK

za gašenje brojnih požara na širem području Siska i Petrinje, te na liniji bojišta, posebno sisačke rafinerije, bolnice, stambenih i drugih objekata.

IV. Pohvaljuje se:

VATROGASNI CENTAR – OSIJEK

za gašenje požara u najtežim ratnim uvjetima na objektima u Osijeku, a posebno spremnika nafte i plina, benzinskih crpki, skladišta ulja, kazališta, bolnice i mnogih stambenih objekata.

V. Pohvaljuje se:

PROFESIONALNA VATROGASNA JEDINICA OPĆINE VINKOVCI

za gašenje požara prouzročenih napalm i fosfornim bombama na benzinskim crpkama, skladištima ulja, bolnici i gradskoj knjižnici.

VI. Pohvaljuje se:

PROFESIONALNA VATROGASNA JEDINICA – KARLOVAC

za gašenje požara i spašavanje ljudi iz tvornice «L. Ribar« u Dugoj Resi, za gašenje spremnika goriva, objekata u industrijskoj zoni, stambenih objekata, prometnih sredstava i drugih objekata.

VII. Pohvaljuje se:

DOBROVOLJNO VATROGASNO DRUŠTVO – NOVSKA

za gašenje požara u industrijskim i stambenim objektima, školama, društvenim prostorijama, te za sudjelovanje u prijevozu ranjenika, prijevozu pitke vode i spašavanju ljudi iz ruševina.

VIII. Pohvaljuje se:

DOBROVOLJNO VATROGASNO DRUŠTVO – NOVA GRADIŠKA

za gašenje brojnih požara na njihovom području i za sudjelovanje u spašavanju ljudi u vrlo teškim ratnim uvjetima.

IX. Pohvaljuje se:

DOBROVOLJNO VATROGASNO DRUŠTVO – OTOČAC

za gašenje brojnih požara na industrijskim i stambenim objektima u teškim ratnim uvjetima, bez mogućnosti dobivanja pomoći u gašenju s drugih područja Like.

X. Pohvaljuje se:

PROFESIONALNA VATROGASNA JEDINICA DUBROVNIK

za nadljudske napore i hrabrost u gašenju velikih požara u gradu i bližoj okolici u tijeku opsade Dubrovnika, čime je zaustavljena veća katastrofa.

XI. Pohvaljuje se:

IVAN PAVLENIĆ, dipl. ing. – rukovoditelj Službe za zaštitu od požara Rafinerije u Sisku

za osobni doprinos u osiguranju uspješne organizacije gašenja požara u Rafineriji Sisak, što je spriječilo da veliki požari ne poprime katastrofalne razmjere i nastanu ekološke katastrofe.

Broj: 1234/91
Zagreb, 3. prosinca 1991.

PREDSJEDNIK REPUBLIKE HRVATSKE I VRHOVNI ZAPOVJEDNIK ORUŽANIH SNAGA

dr. Franjo Tuđman

Prijedlog za priznanje vatrogasnim jedinicama i vatrogascima dostavio je Vatrogasni savez Hrvatske na temelju zaključka Ratnog predsjedništva VSH od 6. studenoga 1991.

Kroatien: Ein Hilferuf!

Vom Feuerwehrverband Kroatiens erreichte uns auf einer Postkarte dieser Hilferuf. Wir veröffentlichen ihn hier und bitten die deutschen Feuerwehrkameraden, die Aktion »Heiliger Florian« zu unterstützen!

Mnogi europski vatrogasni časopisi objavili su apel Vatrogasnog saveza Hrvatske za pomoć vatrogascima i vatrogasnim organizacijama Republike Hrvatske.
Na slici: Pretisak iz poznatog njemačkog časopisa »Brandschutz«.

1535/91

Zagreb 13.1.1992.

AKTION »HEILIGER FLORIAN«

Infolge der Aggresion auf Kroatien sind viele Feuerwehrheime mit kompletter Feuerwehrausrüstung zerstört worden und deswegen ist es den kroatischen Feuerwehrleuten unmöglich gemacht ihre menschliche Pflicht bei Rettung und Schutz von Leuten und Vermögen durchzuführen. Viele Feuerwehrleute sind ums Leben gekommen, oder waren sie verwundet während ihren Interventionen am Kriegsgebiet.

Präsidium des Feuerwehrverbandes Kroatiens had die Aktion »Heiliger Florian« angeregt, mit welcher man in Kroatien und Ausland allmähliches Sammeln von Feuerwehrausrüstung, Feuerlöschmittel und auch Geldbeitrage organisiert. Mit Dankbarkeit wird auch gebrauchte Feuerwehrausrüstung angenommen.

Wir bitten Sie um Hilfe für kroatische Feuerwehrleute in der Aktion »Heiliger Florian«. In vorhinein bedanken wir uns Ihnen!

Alle Sendungen bitte adressieren an:

Vatrogasni savez Hrvatske, 41000 Zagreb, Frankopanska 7/1, Kroatien, telefon: 041/433-626 oder 433-726, telefax: 041/433-726, franko skladište Centra za obrazovanje vatrogasnih kadrova MUP-a RH (Vatrogasna škola), 41000 Zagreb, Ksaverska cesta 107, Kroatien, (franko Lager des Zentrums für Ausbildung der Feuerwehrkräfte des Innenministeriums der Republik Kroatien – Feuerwehrschule), telefon: 041/273-621 und 274-333, telefax: 041/278-536.

Girorechnung für Devisen-Geldmittel: 30101-620-16-25731-3206564 Zagrebačka banka, Zagreb, Vatrogasni savez Hrvatske, Zagreb, Kroatien.

President

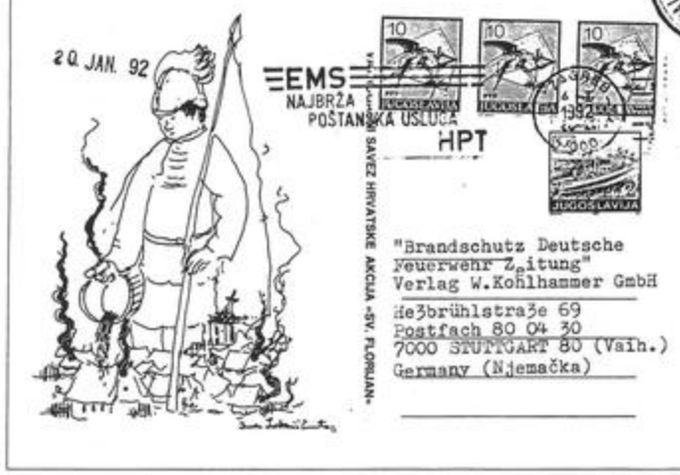

Many European fire journals have published the appeal of the Fire Protection Association for help.
The picture shows: Re-print of the famous German jouurnal 'Brandschutz'.

AKCIJA SVETI FLORIJAN

Uslijed oružane agresije na Republiku Hrvatsku i ratnih razaranja koja nisu mimoišla ni vatrogasnu organizaciju, Ratno predsjedništvo Vatrogasnog saveza Hrvatske, na sjednici održanoj 22. studenoga 1992. godine, donijelo je Odluku o prikupljanju pomoći u ratu stradalim vatrogascima i njihovim obiteljima, za izgradnju porušenih vatrogasnih domova i nabavu vatrogasnih sprava i opreme. Akcija je nazvana »Akcija sveti Florijan«. O njoj su obaviještene razne dobrotvorne i privredne organizacije u Hrvatskoj, udruženja naših djelatnika u inozemstvu, članovi međunarodne vatrogasne organizacije CTIF, »Caritas«, urednici vatrogasnih časopisa u svijetu i dr.

Prikupljanje pomoći je u tijeku. Dosad je stigla i stiže novčana pomoć i pomoć u opremi, kao što su sredstva za gašenje požara, vatrogasna vozila i druga pomoć iz Hrvatske i inozemstva. Pomoć se distribuira na stradala područja prema unaprijed utvrđenim kriterijima. Prema odluci Odbora »Akcije sveti Florijan« obiteljima vatrogasaca poginulim u vatrogasnim intervencijama za vrijeme domovinskog rata dodjeljuje se novčana pomoć u iznosu od 50.000 HRD.

Organizaciju dopreme i raspodjele pomoći obavlja Odbor »Akcije sveti Florijan« i Savjet za stručno-tehničku djelatnost Vatrogasnog saveza Hrvatske. Darovateljima se izdaju zahvalnice koje je pripremio Ivan Rabuzin, poznati hrvatski slikar.

U tijeku su razne akcije u prikupljanju pomoći od pojedinaca, dobrotvornih, vatrogasnih i drugih organizacija u zemlji i inozemstvu. Predviđeno je prikupljanje pomoći organiziranjem lutrija, raznih priredbi, izložaba, prodajom razglednica, aukcija umjetničkih radova i dr. Pojedine vatrogasne organizacije u Hrvatskoj i iz inozemstva angažirale su se na obnovi i izgradnji porušenih vatrogasnih domova u najugroženijim područjima – organiziraju dobrovoljne radove, šalju crijep, ciglu, cement i druge materijale.

S »Akcijom sveti Florijan« nastavit će se i tijekom 1993. godine. Posebno će biti potrebna velika pomoć vatrogascima i vatroga-

ST. FLORIAN'S ACTION

Because of the armed aggression on the Republic of Croatia and war destructions which haven't passed unnoticed the Fire Service, the War Command of the Fire Protection Association of Croatia at its Meeting on 22nd November 1991 has decided to proclaim the collecting of help for distressed firemen and their families, for rebuilding of destroyed Fire Stations and for obtaining of fire apparatus and equipment. This action was called »St. Florian's Action«. Various charity and business organizations in Croatia, the Unions of our workers abroad, members of International Fire Organization CTIF, »Caritas«, publishers of many Fire Journals in the World were informed about it.

The collecting of help continues. Till now from Croatia and foreign countries has arrived and still is the financial help, help in equipment and in extinguishing agents, fire vehicles and other kinds of donation. The help is dispatched to devasted areas according to the formerly established rules.

The decision of the Committee of »St. Florian's Action« was to help the families of firemen killed during intervention in the Patriotic War by giving them a financial help of 50000 CRD.

The organization of delivery and distribution conducts the Committee of »St. Florian's Action« together with the Technical Council of the Fire Protection Association of Croatia. The donors get the Thanks-document that were produced by Ivan Rabuzin, a famous Croatian painter.

At the moment there are many activities in connection with help compiling from the individuals, charity, fire and other organizations in our country and abroad. It is foreseen to collect the help by organizing lottery, various concerts and shows, exhibitions, by selling picture postcards, by auction of art works etc. Some of the Fire Organizations in Croatia and from aboard are engaged in the renewal and raising of destroyed fire stations in the most imperilled areas – they organize volunteer works, send roofing-tiles, bricks, cement and other building material.

The »St. Florian's Action« is going to be continued in 1993. Especially great help

snim organizacijama na onim područjima koja su još danas okupirana.

Sva pomoć šalje se na adresu:

VATROGASNI SAVEZ HRVATSKE, 41000 ZAGREB, Frankopanska 7/I, HRVATSKA, telefon: 041/433-626 ili 433-726, telefaks: 041/433-726, franko skladište Centra za obrazovanje vatrogasnih kadrova Ministarstva unutarnjih poslova (Vatrogasna škola), 41000 Zagreb, Ksaverska cesta 107, Hrvatska, telefoni: 041/273-621 i 274-333, telefaks: 041/278-536.

Žiro računi:

ZA DINARSKA SREDSTVA

30102-743-1035909 Vatrogasni savez Hrvatske, Zagreb, Hrvatska, »Akcija sveti Florijan« – Prikupljanje pomoći

ZA DEVIZNA SREDSTVA

30101-620-16-25731-3206564 Zagrebačka banka, Zagreb, Vatrogasni savez Hrvatske, 41000 Zagreb, Hrvatska

would be necessary for those that are now still under occupation.

All kinds of help should be addressed to:

VATROGASNI SAVEZ HRVATSKE, Frankopanska 7/I, 41000 ZAGREB, HRVATSKA, Tel. (041) 433-626, Fax (041) 433-726.

Free warehouse:

CENTAR ZA STRUČNO OBRAZOVANJE VATROGASNIH KADROVA Ministarstva unutarnjih poslova Republike Hrvatske (VATROGASNA ŠKOLA), Ksaverska cesta 107, 41000 ZAGREB, HRVATSKA, Tel. (041) 274-333, 273-621, Fax (041) 278-536.

Giro accounts:

FOR CROATIAN DINARS:

30102-743-1035909 Vatrogasni savez Hrvatske, Zagreb, Hrvatska, St. Florian's Action – for help.

FOR FOREIGN CURRENCY:

30101-620-16-25731-3206564 Zagrebačka banka, Zagreb, Vatrogasni savez Hrvatske, 41000 Zagreb, Hrvatska.

»Caritas« i Vatrogasni savez Hrvatske uputili su pismo svjetskoj javnosti za hitnu pomoć vatrogascima Hrvatske, u kome je naglašeno da je vatrogascima Hrvatske potrebno pjenilo, vatrogasne sprave, oprema i vatrogasna vozila. Pismo su potpisali: msgr. Vladimir STANKOVIĆ, predsjednik Caritasa i Pero DJETELIĆ, predsjednik Vatrogasnog saveza Hrvatske.
Na slici: Pomoć je stigla u Zagreb. Dogovor o mjestu dostave.

Caritas and the Fire Protection Association of Croatia gave an information to the World about the need of an emergency help to the firemen of Croatia in which it was stressed that they need foam concentrate, fire equipment and fire engines. The letter was signed by Msgr. Vladimir Stanković, the President of CARITAS and Pero Djetelić, the President of the Fire Protection Association of Croatia.
The picture shows: The help arrived to Zagreb. Meeting at the place of distribution.

Prikolične izvlačne ljestve visine 10, 12, 18 i 23 metra. Maksimalno opterećenje 1.000 N.

Trailer extension ladder height 10, 12, 18 and 23 met. Maximal loading is 1000 N.

Automobilske ljestve imaju vertikalni domet 32 i 44 metra. Dozvoljeno opterećenje u košari iznosi 1.800 N, a montiraju se na kamione nosivosti preko 10 tona.

The motor-car ladder has the vertical scope from 32 and 44 met. The permitted basket load is 1800 N, and the mounting is performed on the lorries more than 10 tons.

Tehnomehanika

PODUZEĆE ZA PROIZVODNJU SPECIJALNIH KONSTRUKCIJA I HIDRAULIČKIH NADGRADNJI SA POTPUNOM ODGOVORNOŠĆU, 41246 MARIJA BISTRICA, CROATIA, Stubička 4, Tel: 0038(0)49/69-106; 69-126; 69-159; 69-506; 69-516; 69-526, Telex: 29227 TEHMAB – Telefax: 69-087 – Tekući račun: 35210-601-495, Predstavništvo Zagreb, Vukovićeva 3, Tel.: (041) 174-284, Tel./Fax: 174-624

TEHNOMEHANIKA M. BISTRICA